Ազգ
Azg armenian daily
12 ՓԵՏՐՎԱՐ 2003 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 26(2711)

«Ալ Ղաիդայի» եւ «Թալիբանի» բջիջներ Ադրբեջանում, Վրաստանում եւ Թուրքիայում

ԲԱՔՈՒ, 11 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հաղորդվել է, փետրվարի 7-9-ը Մյունխենում կայացել է անվտանգության քաղաքականության հարցերին նվիրված 39-րդ միջազգային համաժողովը: «ԱզերԹԱջ»-ի տեղեկատվությամբ, Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովը իր ելույթում հայտարարել է Ադրբեջանում, Թուրքիայում եւ Վրաստանում «Ալ Ղաիդայի» եւ «Թալիբանի» բջիջների առկայության մասին, որտեղ գրոհայինները ապահովվում են զենքով եւ զինամթերքով եւ ուղարկվում Չեչնիա: Երբ Վրաստանի ներկայացուցիչը ցանկացել է առարկել, նախագահող Հորստ Տելչիկն ընդհատել է նրանց վեճը. «Ճիշտ չէ հանդես գալ սենսացիոն հայտարարություններով եւ բանավեճ բացել»:

Մյուս կողմից, ինչպես հաղորդում է Բաքվի «525» թերթը, հունվարի 29-ին Վրաստանի պետական անվտանգության նախարարության հակաահաբեկչական կենտրոնի աշխատակիցները ձերբակալել են Ադրբեջանի 3 քաղաքացիների, որոնք պատսպարություն են անցել Պանկիսի հովտի տարածքում գտնվող ռազմական ճամբարում: Նրանք հանձնվել են Ադրբեջանի ազգային անվտանգության նախարարության ներկայացուցիչներին Ղազախի շրջանի սահմանային պահակակետում:

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

Ռուբեն Միրզախանյան. «Ընտրությունները կավարտվեն մեկ փուլով...»

«Ազգի» հարցերին պատասխանում է ՀՌԱԿ ատենապետը

– Պրն Միրզախանյան, մինչեւ այս հարցազրույցը լույս տեսնի (կայացել է փետրվարի 6-ին), նախագահական ընտրություններին կմնա շուրջ մեկ շաբաթ: Դուք, որպես գործող նախագահին սատարող քաղաքական կուսակցության լիդեր, Ռոբերտ Քոչարյանի քարոզարշավի ակտիվ մասնակիցներից եք: Անշուշտ, հետեւում եք նաեւ մրցակից թեկնածուների քարոզարշավներին: Ի՞նչ տպավորություն ունեք նախընտրական այս ամբողջ գործընթացներից:

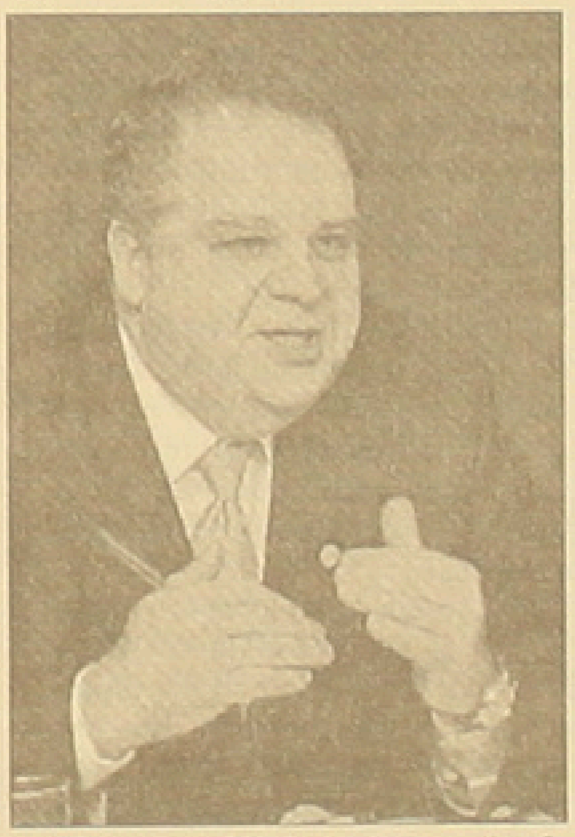

– Նախընտրական ողջ գործընթացում մենք բախվում ենք շատ հստակ արտահայտվող երկու իրողության: Մի կողմից գործող նախագահն է, որն իրապես ասելիք ունի ժողովրդին եւ իր քարոզարշավի ընթացքում փաստորեն հաշվետվություն է ներկայացնում կատարված աշխատանքի, ձեռք բերած հաջողությունների եւ այն խնդիրների մասին, որոնք առաջիկայում դեռ լուծելու է, եւ մյուս կողմից՝ անորոշությունների, զանազան խոստումների եւ, անկեղծ ասած, անիրական խոստումների մի հսկայական փնջի: Գործող նախագահ եւ նախագահության թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանի կողմից մենք չենք լսել ոչ մի վիրավորական, նվաստացուցիչ արտահայտություն իր մրցակիցներից որեւէ մեկի մասին: Իսկ այդ մրցակիցների ճնշող մեծամասնությունը հիմնականում խոսում է... նախագահի՝ մասին: Ոչ թե իրենց, անգամ ոչ թե սեփական ծրագրերի մասին են խոսում (դե, թեկնածու ունենք, որ նույնիսկ ծրագիր չունի, ընդամենը հեռախոսահամար ունի, որ նմանեցվում է մեկ այլ ձայնի), այլ՝ Քոչարյանի մասին: Նրանց քարոզարշավը կառուցված է գործող նախագահին ոչ թե քննադատելու, այլ՝ հայհոյելու, անվայել որակումներ տալու վրա: Այս կարգի՝ իրականում չկայացած, մարդիկ դրանով իսկ հանդես են բերում իրենց թե՛ մտային, թե՛ կազմակերպչական տկարությունը: Նման գործելակերպն ընդամենը վկայում է, որ այդ մարդիկ, բացի մեծագույն հավակնոտությունից (ոչ ավելի, ոչ պակաս՝ միանգամայն անպատրաստ եւ առանց որեւէ արժանիքի՝ դառնալ երկրի ղեկավար), ուրիշ որեւէ հիմնարար պատճառ չունեն այդքան բարձր պաշտոնի ձգտելու համար: Սա այն դեպքն է, որ համոզված եմ՝ ժողովուրդը տեսնում ու հիանալի հասկանում է:

Տես • էջ 4

ՔԱՐՈԶԱՐՇԱՎ

«Խմենք միասին, աշխատենք միասին»

Ռոբերտ Քոչարյանը երեկ Գավառում էր

ԼՈՒԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
Գեղարքունիք-Երեւան

«Խմենք միասին, աշխատենք միասին»: ՀՀ գործող նախագահ, նախագահի թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանի նախընտրական լոզունգն այսպես վերաձեւակերպեցին գավառցիները: Գեղարքունիքի մարզում երեկվա իր քարոզչական հանդիպումները Ռ. Քոչարյանը սկսեց Գավառի Հայրավանք գյուղից, որտեղ հայրավանցիները նրան հորդորեցին փետրվարի 19-ին տալ Ռ. Քոչարյանին, քանիցս շեշտեց, որ նրա անմիջական ջանքերով Գավառի համալսարանի ուսանողներն էլ պետական մեր մյուս բուհերի նման ստացան ուսման ընթացքում չծառայելու իրավունք: Քոչարյանն էլ իր հերթին առաջարկեց ամռանը մի ռանչին հանդիպում կազմակերպել համալսարանի ուսանողների հետ:

Այնուհետեւ Ռ. Քոչարյանը եւ նրան սատարող կուսակցությունների ներկա-

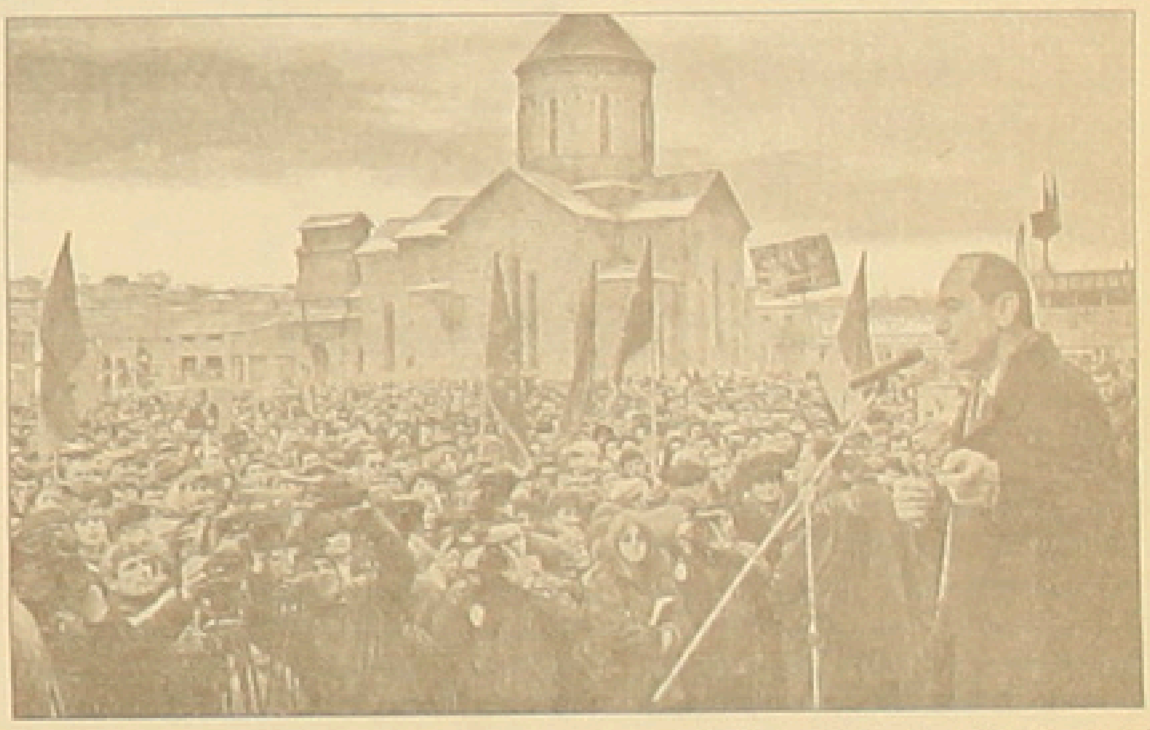

վերընտրվելու դեպքում առավել մեծ ուշադրություն դարձնել գյուղացիների խնդիրներին:

Հայրավանի կարճ կանգառից հետո Քոչարյանին ընդունեցին Գավառի պետական համալսարանի ուսանողներն ու ռեկտորը: Ռեկտոր Հրանտ Հակոբյանը կոչելով, ուսանողներին իրենց ձայնը յացուցիչները Գավառի կենտրոնական հրապարակում հանդիպեցին քաղաքի ու մերձակա գյուղերի բնակիչների հետ, որտեղ գավառցիներն ուղղեցին հինգ տարի առաջ նման հանդիպման ժամանակ թույլ տված սխալը եւ նախագահի թեկնածուին օղի հյուրասիրեցին:

Տես • էջ 2

Չինաստանը միանում է Ֆրանսիա-Ռուսաստան-Գերմանիա առանցքին

Չինաստանի նախագահը երեկ զանգահարել է Ֆրանսիայի իր պաշտոնակցին եւ համաձայնություն հայտնել նախորդ օրը Ելիսեյան պալատում ստորագրված Ֆրանսիա-Ռուսաստան-Գերմանիա հայտարարությանը, որն իր ընդդիմությունն է հայտնում Իրաքի դեմ ռազմական միակողմանի գործողություններին եւ առաջարկում խուսափել պայմաններում ավելի լայն առիթ տալ ՄԱԿ-ի տեսուչներին: Այսպիսով, ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի մշտական եւ ոչ մշտական անդամ 15 երկրներից 11-ը փաստորեն մերժում են հակաիրաքյան ռազմական կոալիցիա կազմել Մ. Նահանգների ու Մեծ Բրիտանիայի հետ: Այդ 11-ից 3-ը՝ Ռուսաստանը, Ֆրանսիան եւ Չինաստանն անվտանգության խորհրդի մշտական անդամ են եւ, հետեւաբար, ունեն վետոյի իրավունք: Ինչ վերաբերում է Գերմանիային, ապա այդ երկիրը ներկայիս նախագահն է ՄԱԿ-ի ԱԽ-ի: Այսպիսով, խիստ կասկածելի է, որ Մ. Նահանգները հակաիրաքյան գործողությունների հարցը տեղափոխի ՄԱԿ: Փոխարենը, Վաշինգտոնը հավանաբար կդիմի միակողմանի եւ մյուս անդամ երկրների հետ չհամագործակցված քայլերի: Իրերի այս ընթացքի համար Վաշինգտոնում առաջին հերթին մեղադրում են Ֆրանսիային, որին չեն վարանում անգամ «դավաճան» կոչել:

ՆԱՏO-ին չի հաջողվում հաղթահարել Եռյակի ստեղծած ճգնաժամը

Երեկ ամբողջ օրը՝ մինչեւ ուշ գիշեր ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրներին չհաջողվեց հաղթահարել Թուրքիայի ռազմական աջակցության խնդրանքի մերժման պատճառով ստեղծված ճգնաժամը: Խնդրանքը մերժողներն են, ինչպես հայտնել էինք երեկ, Ֆրանսիան, Գերմանիան եւ Բելգիան, որոնք վետո էին դրել հակաիրաքյան պատերազմի դեպքում Թուրքիային կազմակերպության պաշտպանության տակ առնելու Անկարայի խնդրանքի վրա: Բրյուսելում, ՆԱՏՕ-ի կենտրոնակայանում հավաքված անդամ 19 երկրների արտգործնախարարները հազիվ 20 րոպե տեւած նիստ գումարեցին, սակայն ապարդյուն: Ակնկալվում է, որ բուն արտահերթ նիստը տեղի կունենա այսօր: Եվ եթե Եռյակը չփոխի իր դիրքորոշումը, ապա ՆԱՏՕ-ի պառակտումը կդառնա իրողություն:

Թուրքիան զորքերը չի հանձնի ԱՄՆ հրամանատարությանը

Թուրքիայում կառավարող կուսակցության առաջնորդ Ռեջեփ Էրդողանը հայտարարել է, թե Իրաքի հյուսիսում ռազմական գործողությունների ծավալման դեպքում իր երկիրն ինքնուրույն կղեկավարի սեփական զորքերը: Այդ մասին հաղորդում է Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը: Էրդողանը գտնում է, որ Թուրքիան ի վիճակի է Իրաքի հյուսիսում միջազգային ուժերի կազմում ինքնուրույն ռազմական գործողություններ իրականացնել սեփական հրամանատարությամբ: Նրա խոսքերով, Թուրքիայի զինված ուժերն օտար հրամանատարությանը հանձնելը համեմատելի է «ազգային խայտառակության» հետ: Ավելի վաղ նույնպիսի տեսակետ էր արտահայտել նաեւ երկրի վարչապետ Աբդուլլա Գյուլը:

Մեքքայի մոտ զոհվեց 14 ուխտավոր

Մահմեդական կրոնի գլխավոր սրբավայրում՝ Մեքքայի մոտ գտնվող Մինայում, որտեղ ուխտավորները (հաջի) ամեն տարի ավանդաբար այս օրերին քար են գցում «Սատանայի սյան» վրա, երեկ տեղի ունեցավ աղետ, որի հետեւանքով զոհվեցին 14 ուխտավորներ եւ վիրավորվեցին բազմաթիվ ուրիշներ: Աղետը պատահեց խճողման հետեւանքով սկսված իրարանցումից եւ մարդիկ ոտքի տակ ընկան: Այս տարի Մեքքա այցելած ուխտավորների թիվն անցնում է 2 միլիոնը:

Իրավական նոր հիմքերի վրա դրվեց ՀՀ եւ ՌԴ մաքսային համագործակցությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՌԴ Մաքսային պետական կոմիտեի նախագահ Միխայիլ Վանինը եւ ՀՀ կառավարությանն առընթեր Մաքսային պետական կոմիտեի նախագահ Արմեն Ավետիսյանը փետրվարի 11-ին ստորագրեցին մաքսային ոլորտում համագործակցության եւ փոխօգնության, ինչպես նաեւ մշակութային արժեքների անօրինական ներմուծման եւ արտահանման դեմ պայքարում փոխգործակցության վերաբերյալ արձանագրություններ:

Ըստ Մ.Վանինի, փաստաթղթերում նշված խնդիրները քննարկվել էին հայ-ռուսական միջկառավարական տնտեսական հանձնաժողովի օրերս Երեւանում կայացած նիստի ժամանակ: Նշվեց, որ արձանագրությունների ստորագրումով իրավական նոր հիմքերի վրա դրվեց երկու երկրների մաքսային կառույցների համագործակցությունը: Ըստ այդմ, նախատեսվում է օրինավոր արտաքին տնտեսական գործունեություն իրականացնողների համար ապահովել առավել բարենպաստ մաքսային ձեւակերպումների ռեժիմ: Իսկ հայ եւ ռուս տնտեսվարողների հետ մաքսային ձեւակերպումների դաշտում

առկա խնդիրների քննարկման արդյունքում փորձ կարվի հնարավորինս ներդաշնակեցնել երկու երկրների մաքսային օրենսդրությունները:

Ա.Ավետիսյանը կարեւորեց տեղեկատվության փոխանակումը, որի հիման վրա ավելի վերահսկելի կդառնա Հայաստանի եւ ՌԴ միջեւ աճման միտում ունեցող ապրանքաշրջանառությունը, որը 2000թ. համեմատ անցյալ տարի ավելացել է 2, 5 անգամ՝ 55 մլն.-ից հասնելով 134 մլն դոլարի: Կակտիվանա նաեւ համագործակցությունը մշակութային արժեքների ապօրինի ներմուծումն ու արտահանումը կանխելու հարցում: Իսկ նման դեպքերը, ըստ Ա.Ավետիսյանի, ներկայումս բավականին շատ են:

Գյումրու ուսանողները հավատում են Ռոբերտ Քոչարյանին

«Մեր այսօրվա գերխնդիրը նախագահական ընտրություններին ուսանողության ակտիվ մասնակցության ապահովումն է: Մենք գիտակցում ենք, որ Հայաստանում պետք է անցկացվեն լեգիտիմ ընտրություններ, քանզի թե արտաքին, թե ներքին քաղաքականության մեջ դա չափազանց կարեւոր է: Ազգաբնակչության եւ միջազգային հանրության վստահությունը երկրի նախագահին մեծապես կախված է առաջիկա ընտրություններից: Լեգիտիմ ընտրություններ կարելի է ապահովել ժողովրդի ակտիվ մասնակցությամբ, որը բացառում եւ նվազեցնում է ընտրակեղծիքներն ու վարչական լծակների ազդեցությունը:

Գյումրու ուսանողությունը պաշտպանում է գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունը, քանի որ տեսնում է նրա աշխատանքը, իսկ մյուս թեկնածուների աշխատանքը դեռեւս չի տեսել: Երիտասարդության շրջանում գործող նախագահի վարած քաղաքականությունը դրական ենք գնահատում: Հուսով ենք, որ ընտրությունները կլինեն արդար»:

Գյումրու ուսանողական խորհրդի նախագահ Կարեն Պետրոսյանի հետ երեկ զրուցեցինք տեղի ուսանողության եւ «Բազե» հանրապետական արշավի կարմիր ճակատի մասնակիցների հանդիպման ժամանակ: Խելացի եւ ուժեղ այս երիտասարդների հետ շփվելիս լցվում ես հավատով, որ Գյումրին հզորանալու է, վերստին ձեռք է բերելու նախկին պատվելի համբավը: Գյումրու երիտասարդները հավատում են Ռոբերտ Քոչարյանին: Ինչպե՞ս չհավատան, երբ նրանց աչքերի առջեւ քաղաքն օր-օրի շունչ է առնում, երբ ամենուրեք վերամբարձ կռունկներն են բարձրանում ու նոր շենք ու շինություն խոյացնում:

Գյումրին 10 հազար ուսանողություն ունի, եւ դրանով էին պայմանավորված երեկվա հանդիպումները Միքայել Նալբանդյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտում, ապա ճարտարագիտականում եւ վերջում՝ «Պրոգրես» մասնավոր համալսարանում: «Գյումրին խոշոր կրթական օջախ է: Ուսանողների հետ հանդիպելով փորձում ենք նրանց իրազեկ դարձնել արշավի նպատակներին, միաժամանակ շոշափել տեղի խնդիրները: Թեպետ մեր ակցիան քաղաքական է, այդուհանդերձ, անմիջական շփումները ծնում են նոր գաղափարներ ու ծրագրեր», ասաց «Բազեի» կարմիր ճակատի ղեկավար Արմեն Աշուրյանը: Հանդիպումներն անցան ջերմ մթնոլորտում: Ուսանողները ցանկություն հայտնեցին, որ հանդիպումները կազմակերպվեն հնարավորինս հաճախակի, արեցին իրենց դիտողությունները ու առաջարկները նաեւ «Բազե» հանրապետական արշավի կազմակերպման վերաբերյալ: Ուրախալի է, որ շուտով Գյումրու ուսանողական խորհուրդն էլ կհամագործակցի Երեւանում գործող միջբուհական կոորդինացիոն խորհրդի հետ, որը սերտ կապեր է հաստատել Իջեւանի եւ Վանաձորի ուսանողական խորհուրդների հետ:

Հանդիպումներից գոհունակություն եւ Ռոբերտ Քոչարյանին սատարելու պատրաստակամություն հայտնեցին բուհերի ղեկավարները: Նրանց խոսքում շեշտվեց քաղաքում ծավալված շինարարական մեծածավալ աշխատանքներին նախագահի մեծ աջակցությունը, ակնառու դրական տեղաշարժերը թե տնտեսության, թե մշակույթի ասպարեզում, որոնք նախադրյալներ են ստեղծում աղետի գոտին զարգացման գոտի դարձնելու համար, մտավորական մարդուն ապահով ապագայի երաշխիքներ տալիս:

Բարձր տրամադրությամբ էին համակված նաեւ Ռոբերտ Քոչարյանին սատարող «բազեները»: «Մենք քարոզարշավ ենք իրականացնում, որը մեզ հնարավորություն է տալիս միաժամանակ ծանոթանալու մեր երկրի պատմամշակութային օջախներին, մարդկանց իրական կյանքին: Անչափ ուրախացանք, որ Թալինի «Դայմոնդսի» ադամանդագործական ձեռնարկությունում գերազանցապես աշխատում են երիտասարդները: Նրանք կարող են վստահաբար ընտանիք ստեղծել, քանզի նյութապես ապահով են: Աջակցում ենք գործող նախագահին մեր երկիրը բարգավաճ դարձնելու գիտակցությամբ», իր տպավորությունները մեզ հաղորդեց Երեւանի պետական լեզվաբանական համալսարանի ուսանողական խորհրդի նախագահ Սուրեն Ենոքյանը: Իսկ էստրադային կատարողները մարզերի բնակիչներին պարգեւում են հաճելի ու թեթեւ համերգներ, որոնք, բնակիչների խոսքերով, այնքան հաճախ չեն լինում:

Զրույցի բռնվեցի ուսանողներից մի քանիսի հետ՝ իմանալու նրանց կարծիքը հանդիպումների ու գործող նախագահին սատարելու մասին: Պատասխանները միանշանակ էին. «Լավ տպավորություն ստացանք»:

Ո՞ւմ ես ընտրելու՝ «Ռոբերտ Քոչարյանին, էլ ո՞ւմ, մյուսներին էլ պիտի ասեմ, որ նրան ընտրեն», ասաց գրաֆիկայի ֆակուլտետի ուսանող Կարապետ Դավոյանը: «Կույր պետք է լինել Ռոբերտ Քոչարյանի աշխատանքը չտեսնելու համար», ասում են գյումրեցիները: Իսկ իրենք տեսնում են:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ
Գյումրի-Երեւան

«Խմենք միասին, աշխատենք միասին»

Սկիզբը էջ 1

«Մենք 1998-ին պայքարել ենք միասին, հաղթել ենք եւ չենքափսոսում: Բազմահազարանոց ՀՅԴ-ն այս անգամ էլ Ռոբերտ Քոչարյանի կողքին է, նրան է տալու իր ձայնը», իր ելույթում նշեց ՀՅԴ ԱԺ պատգամավոր Վահան Հովհաննիսյանը: Ըստ նրա, իր նախագահության հինգ տարիների համար տրված խոստումները Ռ. Քոչարյանը կարողացել է իրականացնել 2-2,5 տարվա ընթացքում: «Մնացյալ ժամանակահատվածում նա զբաղված էր երկիրը ցնցումներից դուրս բերելով»: Վահան Հովհաննիսյանի հավաստմամբ, թեեւ կան չլուծված խնդիրներ, եւ դրանք լինում են մշտապես, այնուամենայնիվ, արդեն կա առաջընթաց:

Գավառը ներկայացնող ԱԺ պատգամավոր Հրանուշ Հակոբյանն էլ վստահեցրեց, թե առնվազն երկու հիմնավորում պիտի ստիպի ընտրողներին քվեարկել հօգուտ Ռ. Քոչարյանի: Ըստ պատգամավոր տիկնոջ, անհնար է բարեկեցիկ ապագա կառուցել առանց ԼՂ խնդրի լուծման, «իսկ Լեռնային Ղարաբաղի հարցը կարող է եւ պետք է լուծի Ռոբերտ Քոչարյանը»: Հ. Հակոբյանի երկրորդ փաստարկի համաձայն, գործող նախագահը մյուս թեկնածուների համեմատ կայացած եւ փորձառու գործիչ է:

Անդրադառնալով մարզի եւ մասնավորապես Գավառի խնդիրներին, Ռոբերտ Քոչարյանը նշեց, որ այստեղ կարեւորագույնը Սեւանա լճի հարցն է: «Հինգ տարի առաջ խոստացա գործարկել Որոտանի թունելը: Գարնանը վերջինս շահագործման կհանձնվի, ինչի շնորհիվ չի իջնի Սեւանի մակարդակը»:

Ռ. Քոչարյանը խոստացավ նաեւ բարեկարգել մարզի ճանապարհն ամբողջությամբ: Նրա հավաստմամբ, ճանապարհի Գավառի հատվածի ասֆալտապատումը կսկսվի գարնանը եւ կավարտվի ամռան երկրորդ կեսին:

Ռ. Քոչարյանը համոզված է, որ մեր երկրի այս շրջանն ունի զբոսաշրջության զարգացման հեռանկարներ, ինչի շնորհիվ կստեղծվեն աշխատատեղեր: «Ինչ վերաբերում է մեր արդյունաբերական հզորություններին, ապա խորհրդային տարիներին դրանք մեծ մասամբ կապված են եղել ռուսաստանյան ռազմարդյունաբերական համալիրի հետ: Այսօր աշխատում ենք, որ այդ ձեռնարկությունները նորից ինտեգրվեն այդ համակարգին»: Ինչի առումով, ըստ Ռ. Քոչարյանի, առայժմ խոստումներ են տրվում:

Նույն խնդրի մասին պրն Քոչարյանը խոսեց նաեւ Մարտունիում, որտեղ նույնպես նրան մեծ ոգեւորությամբ ընդունեցին: Քաղաքի եւ մերձակա գյուղերի բնակիչներին եւս հավաստիացվեց, որ հնարավոր է տեղի ձեռնարկությունների վերագործարկում ռուսաստանյան ռազմարդյունաբերական համալիրի համագործակցությամբ: Գործող նախագահը նշեց, թե, այնուամենայնիվ, մարզում արդեն կան գործող արտադրություններ, օրինակ, գորգագործական ֆաբրիկան, որն այսօր աշխատում է խորհրդային տարիների կրկնակի հզորությամբ, եւ որտեղ եղավ երեկ նախագահի թեկնածուն:

Ընդհանուր առմամբ, բարեկեցիկ կյանք այս դեպքում ներդրումներ եւ աշխատատեղեր ունենալու համար, ինչպես վստահեցրեց Ռ. Քոչարյանը, անհրաժեշտ են կապի հնարավորություններ, լավ ճանապարհ: «Մենք Սելիմի ճանապարհով չենք սահմանափակվի, որն, ի դեպ, կշահագործվի այս տարի: Դուք ունենալու եք Երեւանի հետ կապող լավագույն ճանապարհ», խոստացավ թեկնածուն: Նա տեղեկացրեց նաեւ, որ Գեղարքունիքի մարզում մեկնարկելու է 8 մլն ԱՄՆ դոլար արժողությամբ բնապահպանական ծրագիր:

Վարդենիկ գյուղում կարճատեւ կանգառից հետո Գեղարքունիքի մարզում Ռ. Քոչարյանի հաջորդ հանգրվանը Վարդենիս քաղաքն էր: Նրա հանդիպումը ընտրողների հետ համընկավ «Բազե» համահայկական արշավի համերգին:

Այստեղ Հրանուշ Հակոբյանը, խոսելով Սեւանի համար Ռ. Քոչարյանի արած գործի մասին, ասաց. «Դուք տեղյակ չեք, թե միջազգային ինչպիսի ճնշումներ էին գործադրվում մեզ վրա Որոտանի թունելի բացման առումով, քանի որ Ադրբեջանը դեմ էր նման նախագծին: Բայց Որոտանը կլցվի Սեւան»:

Ռոբերտ Քոչարյանին սատարող ելույթներից մեկում էլ Վարդենիսի թիվ 2 դպրոցի տնօրենը հիշեցրեց Սոթքի ոսկու հանքերի վերագործարկումը: Ռ. Քոչարյանն էլ հիշեց իր վերջին այցելությունը Վարդենիս՝ անցյալ տարվա մարտին: «Այն ժամանակ քաղաքապետարանում խորհրդակցություն գումարեցինք եւ կազմեցինք Վարդենիսի հիմնախնդիրները մատնանշող արձանագրություն: Այսօր զեկուցում եմ ձեզ, որ արձանագրության բոլոր կետերն ի կատար ենք ածել: Սակայն, իհարկե, խնդիրներ դեռ շատ կան»: Վարդենիսցիներին եւս Ռ. Քոչարյանը խոստացավ բարեկարգ ճանապարհ: Հանդիպման ավարտին նա երգեց «բազեական» երգիչների հետ:

Վերջում Ռոբերտ Քոչարյանը Մեծ Մասրիկ գյուղում բացեց գազատար, որը, փաստորեն, գազով կապահովի ամբողջ գյուղը:

Ցավոք, նախընտրական այս շրջայցը Գեղարքունիքի մարզ ուղեկցվեց երկու ճանապարհային պատահարներով: Շրջայցի սկզբում նախագահի արարողակարգի պետ Սամվել Տոնոյանի մեքենան փոքրիկ վթար ունեցավ, վերադարձին էլ շրջվեց Հրանուշ Հակոբյանին եւ Վահան Հովհաննիսյանին տեղափոխող մեքենան: Բարեբախտաբար, պատահարները չունեցան լուրջ հետեւանքներ:

ԳՅՈՒՄՐԻ

Զինվորի հայրը շարունակում է բողոքել

Փետրվարի 10-ի առավոտյան Շիրակի մարզպետարանի շենքի դիմաց բողոքի ցույցի էր ելել Գյումրու բնակիչ, խաղաղ պայմաններում զոհված զինվորի հայր Հենրիկ Մալխասյանը: Նրա որդին՝ իսկական զինվորական ծառայության մեջ գտնվող Կարեն Մալխասյանը, զոհվել է 1999 թ. հոկտեմբերին, դիրքում ծառայություն անցկացնելիս, ըստ քրեական գործի՝ ծառայակցի ինքնաձիգից արձակված կրակոցից: Սկզբում դեպքը որակվել էր որպես զենքի հետ անզգույշ վարվելու հետեւանք, ոչ դիտավորյալ սպանություն, ապա սպանված զինվորի հոր բողոքներից հետո դատավճիռը բեկանվել էր ու գործն ուղարկվել նոր քննության: Այս անցած ժամանակամիջոցում քրեական գործն անցել է տարբեր դատական ատյաններով, այդ առթիվ եղել է 6 մասնագիտական փորձաքննություն (վերջինը՝ ընթացիկ տարվա փետրվարի 3-ին), սակայն ստացվող պատասխանները, որոնք, ըստ Հ. Մալխասյանի, մեխանիկորեն կրկնում են մեկը մյուսին, ծնողին չեն համոզում: Նա անցած տարիների ընթացքում բազմաթիվ դռներ է ծեծել, հասել Ռուսաստան, դիմել այնտեղի հեղինակավոր մասնագետների, փորձագետների, որոնցից ստացած պատասխաններն ամրապնդել են ծնողի կասկածները, որ կան իր որդու սպանության չբացահայտված կամ միտումնավոր թաքցված հանգամանքներ ու մեղավորներ: Խնդրին բազմիցս անդրադարձել են հանրապետության լրատվամիջոցները (նաեւ **«Ազգը»**):

Մինչ այդ նաեւ Գյումրու քաղաքապետարանի, ՀՀ պաշտպանության նախարարության մոտ նման ցույցի դիմած Մալխասյանը հետամուտ է հասնելու, որ այս քրեական գործը վերցվի հանրապետության բարձրագույն ղեկավարության հսկողության ներքո, բացահայտվեն ու պատասխանատվության ենթարկվեն ինչպես զինվորի սպանության, այնպես էլ, իր համոզմամբ, գործի ոչ համարժեք քննության բոլոր մեղավորները:

Գ. Մ.

ԾԻԳ-ը ճշտում է

Մեր թերթի փետրվարի 5-ի համարում տպագրված «Նորակառույց մայրուղին չդիմացա՞վ» հրապարակմանն արձագանքելով՝ «Ճանապարհաշինություն» ծրագրի իրականացման գրասենյակից (ԾԻԳ) ճշտում են, որ Երեւան-Սեւան մայրուղու՝ հրապարակման մեջ նշված խորդուբորդ, փոսերով ծածկված հատվածը դեռեւս չի ներառվել «Լինսի» հիմնադրամի միջոցներով իրականացվող ճանապարհաշինական գործընթացներում: Հետեւաբար, ծրագիր իրականացնող գրասենյակը ճանապարհի այդ հատվածի այսօրվա որակի վերաբերյալ որեւէ պատասխանատվություն չի կրում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՍՔԵԼԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն
/հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային ցանցը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են. համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

2003-ի ընտրությունների բացառիկությունը

Կիրառվում են ընտրական տեխնոլոգիաներ

Հասարակական երկխոսության եւ զարգացումների կենտրոնը երեկ անցկացրեց հերթական սեմինարը «Հասարակություն եւ ընտրություններ» թեմայով։ Սեմինարը սկսվեց Գերասիմ Բարսեղյանի («Վարկանիշ» ամսագիր) սեփական դիտարկումների շարադրմամբ։

Ըստ պրն Բարսեղյանի, 2003 թ. ընտրությունների ընթացքը շատ առումներով առանձնանում է նախկինում տեղի ունեցած ընտրություններից, քանի որ նախորդ ընտրությունների ժամանակ դեռ չէին ձեւավորվել ընտրապայքարով զբաղվող մասնագիտացված կառույցներ։

Անցյալ ընտրությունների ժամանակ համապատասխան մասնագետներ ընտրապայքարը կազմակերպելու եւ անցկացնելու նպատակով հրավիրվում էին արտերկրից։ Այս դեպքում հաշվի չէին առնվում տեղական առանձնահատկությունները, ինչպես նաեւ մեր ընտրողների քաղաքական կրթվածության ոչ բարձր մակարդակը։

Գերասիմ Բարսեղյանի կարծիքով, այս ընտրությունները բացառիկ էին քաղաքական մարկետինգի գործիքների, PR-ի, քաղաքական տարբեր տեխնոլոգիաների կիրառման առումով։

Խոսելով թեկնածուների էլեկտորալ վարկանիշներից՝ պրն Բարսեղյանը նշեց, որ օրինաչափություն համարվող գործող նախագահի վարկանիշի անկումը քվեարկության օրվան մոտենալուն զուգընթաց Ռոբերտ Քոչարյանի դեպքում զգալի փոքր է։ Ինչ վերաբերում է Ստեփան Դեմիրճյանին եւ Արտաշես Գեղամյանին, ապա 2-ի դեպքում էլ մոտ 4 տոկոս աճ է նկատվում։

Ստեփան Դեմիրճյանի դեպքում վարկանիշի նման աճը ծանոթ բացատրություն ունի։ Արտաշես Գեղամյանի դեպքում նման արդյունք են տվել նախընտրական տեխնոլոգիաները։

Ընդհանրապես, այս ընտրությունների ժամանակ առաջին անգամն էր, որ հեռուստատեսային բանավեճերից հետո բարձրանում է թեկնածուի վարկանիշը։ Օրինակ՝ Արտաշես Գեղամյան-Սերժ Սարգսյան հայտնի հանդիպումը, որի ընթացքում Գեղամյանն աշխատեց չկողմնորոշված ընտրազանգվածին գրավել։

Գեղամյանի դեպքում հստակորեն աշխատեց նաեւ դիտողական գովազդը՝ մեծ պաստառների տեսքով։

Խոսելով սոց. հարցումների եւ իրականացնողների մասին՝ Գերասիմ Բարսեղյանը կարծիք հայտնեց, որ այդ հարցումներում հաճախ չեն տարբերվում ժողովրդականության եւ էլեկտորալ վարկանիշները։

Ըստ Գառնիկ Իսագուլյանի («Ազգային անվտանգություն» կուսակցություն), այս ընտրություններից դեռեւս 1,5 տարի առաջ է մշակվել ընդդիմության միասնական ծրագիրը, որով եւ աշխատում են։ Ծրագրի մշակումից հետո, ըստ պրն Իսագուլյանի, հասարակություն նետվեց նախ հայաստանցի-ղարաբաղցի տարբերության գաղափարը, ապա Մեղրու, այսպես կոչված, տարբերակը, ի վերջո՝ թույլ պետություն եւ բանակ խնդիրը։

Ի լրումն ասածի, Գառնիկ Իսագուլյանը նշեց, որ շատ ավելի վտանգավոր սցենար ունի ընդդիմությունը հետընտրական շրջանում։ Եթե ընդդիմադիր որեւէ թեկնածու անցնի (միասնական ծրագրի մասնակից), ապա նախ պատերազմ կլինի, հետո նահանջ մինչեւ Մեղրի։

Քննարկմանը մասնակցելիս սոցիոլոգ Ահարոն Ադիբեկյանն էլ խոսեց հասարակական գիտակցության խնդիրներից։ Նա նշեց, որ, ինչպես էլ պատկերացնենք հայ ընտրազանգվածին, հասարակությունը գնալու է ընտրության՝ ունենալով ընկալումներ ու կայացած սկզբունքներ։

Ամենահետաքրքիրն ու էականը թերեւս այն էր, որ ընտրապայքարում ցավալիորեն չի խոսվում ծրագրերից, այլ միայն սոցիալ-տնտեսական հարցերից, որոնք ցավոտ խնդիր են բնակչության համար։ Ուստի թեկնածուները խոսում են ոչ թե նրանից, ինչից պետք է, այլ ինչ ցանկանում է լսել հանդիպումներին եկող ընտրողը։

Մինչեւ ե՞րբ...

Ա. Հ.

Իրականության եւ ենթադրության միջեւ... փաստե՞ր

Երեկ «16»-ի միասնական շտաբի ներկայացուցիչները հանդիպեցին լրագրողների հետ։ Շտաբի դիտորդական առաքելությունների հետ աշխատանքի կոորդինատոր Դուստրիկ Մխիթարյանը, ներկայացնելով հանդիպման նյութը, հայտնեց, որ, ըստ իրեն, ընտրախախտումների մասին իրենց բազմաթիվ դիմումներն անարձագանք են մնացել, իսկ այդ խախտումները չարգելելը ստեղծում է անպատժելիության մթնոլորտ։ Սա, ըստ Դուստրիկ Մխիթարյանի, այն դեպքում, երբ թիկունքում մեղավորները զգում են իշխանության ուժը։ Այս մոտեցմամբ էլ պատասխանատվությունն ընկնում է հենց իշխանության վրա։

Երեկ հատուկ չվերթով Երեւան բերվեցին թափանցիկ քվեատուփերը։

Ընտրախախտումների ընդհանրական ցանկը ներկայացրեց Արտակ Զեյնալյանը («Հանրապետություն»)։ Ըստ վերջինիս, խախտումներով թեկնածու է գրանցվել, նախընտրական քարոզչությունը սկսվել է ավելի վաղ, քան օրենքով, ստեղծվել են քարոզչության անհավասար պայմաններ, քարոզարշավում աննախադեպ չափերով ներգրավված է պետական ապարատը, բռնություն է իրականացվում քաղաքացիների կամքի ազատ դրսեւորման վրա։

Այս բոլոր ընտրախախտումների համար Արտակ Զեյնալյանը որպես օրինակ բերեց միայն մեկ թեկնածուի՝ Ռոբերտ Քոչարյանի քարոզարշավի տարբեր միջոցառումներ։

Ընտրախախտումները պրն Զեյնալյանը չսահմանափակեց նշվածով։ Նա ավելացրեց նաեւ, որ խախտվում են երեխաների իրավունքները՝ նրանց օգտագործելով քարոզչության մեջ եւ բռնի տանելով թեկնածուների հետ նախընտրական հանդիպումների, օտարերկրյա քաղաքացիները քարոզչություն են իրականացնում, զանգվածային անձնագրային հավաքումներ են տեղի ունենում, պետական պաշտոնյաներին պարտադրվում է զեկուցագիր գրել՝ գործող նախագահին ձայն տալու մասին։

Արտակ Զեյնալյանը չմոռացավ անգործության կամ օրինախախտումների մեջ մեղադրել նաեւ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին։ Ըստ պրն Զեյնալյանի, ԿԸՀ որոշումների մեծամասնությունը չի համապատասխանում օրենսդրությանը, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներն էլ մատնված են անգործության՝ անտեղյակ լինելով օրենքից։

Սեփական որակմամբ, ընտրախախտումների թվին ավելացվեց, որ եղել է նաեւ ընտրակաշառք բաժանելու դեպք։

Այս ամենն, ընդհանուր առմամբ, վերաբերում էր միայն գործող նախագահին։

Ապա խոսելով ընտրացուցակային, իրենց բացահայտած անճշտություններից, դրանց դիտավորյալ, ավելի ճիշտ, իշխանությունների կողմից արված լինելու մասին՝ Դուստրիկ Մխիթարյանը սկսեց ներկայացնել մի քանի հեռուստաընկերությունների քարոզարշավի լուսաբանման հետ կապված սեփական մոնիտորինգի արդյունքները։ Ըստ այդմ, ընդհանուր առմամբ, հեռուստաընկերությունները թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանի ընտրարշավը լուսաբանելուն նվիրում են ավելի շատ րոպեներ, քան մնացած բոլոր թեկնածուներին միասին։

«Ազգը» քանիցս անդրադարձել է ընտրախախտում որակվող մի շարք երեւույթների ու հանգամանքների՝ տալով իր բացատրությունը։

Ավելացնենք, որ, ասենք, դպրոցահասակ երեխաների կարելի է տեսնել թեկնածուներից շատերի հանդիպումներում։ Նույն այդ հանդիպումների առումով, գործող նախագահը զգալիորեն ավելի մեծ թվով հանդիպումներ է ունեցել, քան որեւէ թեկնածու։ Եվ հետո, եթե գործող նախագահը որպես թեկնածու առանձնացվում է մյուս 8 թեկնածուներից, ենթադրվում է, որ այդ 8-ն էլ ակտիվորեն գործում եւ չեն լուսաբանվում, այդպես չէ՞։

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հ. Գ. Պատասխանելով թափանցիկ քվեատուփերի Հայաստան բերվելու եւ օգուտ տալու մասին հարցին՝ Արտակ Զեյնալյանն այդ հանգամանքը համարեց ընդդիմության հաղթանակ։ Լավ է, որ շնորհիվ այդ հաղթանակի, ըստ պրն Զեյնալյանի, կերեւա, որ տուփն ի սկզբանե դատարկ է եւ հնարավոր չի լինի մեկից ավելի քվեաթերթիկ գցել։

«Ազատ Հայքը» սատարում է ՀՀ նախագահի թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանին

«Ազատ Հայք առաքելություն» հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունը լրատվամիջոցներին, քարոզարշավի մասնակիցներին ու ժողովրդին դիմել է ուղերձով, որում հրապարակում է 2003 թ. փետրվարի 19-ի նախագահական ընտրություններում Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունը վերստին պաշտպանելու իր որոշումը։

Ուղերձում նշվում է, որ նման որոշումը պայմանավորված է Հայաստանի ներքին ու արտաքին քաղաքականության, տնտեսական ասպարեզում արձանագրված ձեռքբերումներով։ Կազմակերպությունը կառավարման լծակներին հասնելու հավակնություն դրսեւորող գործիչներին, նրանց սատարող ուժերին ու քարոզարշավի մասնակիցներին մաղթում է Հայաստանի միջազգային վարկանիշն ամրապնդելու վճռականություն, «բայֆայական» ամբոխահաճությունից, փոխադարձ վիրավորանքներից, անպատվաբեր արտակռիվներից զերծ մնալու կարողություն, կեղծ վկայություններ ու լուրեր տարածելուց խուսափելու խոհեմություն։ «Ազատ Հայքը» բոլորին կոչ է անում համախմբվել ազատ պետականությունն ամրապնդելու գաղափարի շուրջ՝ անկախ քաղաքական, գաղափարական համոզմունքներից։

ՀՀ նախագահական ընտրություններին նախապատրաստվում են նաեւ Լոս Անջելեսում

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 11 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ ՀՀ նախագահական ընտրությունների կապակցությամբ նախապատրաստական աշխատանքներ է տանում Լոս Անջելեսում գտնվող ՀՀ գլխավոր հյուպատոսությունը։ Այդ աշխատանքների մասին տեղի հեռուստատեսությամբ պատմել է գլխավոր հյուպատոս Վալերի Մկրտումյանը։

Գլխավոր հյուպատոսությունը նշանակել է երկու ընտրակենտրոն, որոնցից մեկը գտնվում է Գլենդեյլ քաղաքում, իրանահայերի միության կենտրոնում, մյուսը՝ գլխավոր հյուպատոսությունում (Բեւեռլի Հիլզ)։

«Մեզ մոտ արդեն ունենք հայտերով ներկայացված ընտրացուցակը ՀՀ այն քաղաքացիների, որոնք մշտապես կամ ժամանակավորապես բնակվում են այստեղ։ Բոլոր լրատվամիջոցներում տեղադրել ենք տեղեկատվություն՝ նոր հայտեր ստանալու եւ ցուցակները լրացնելու նպատակով»,-նշել է Վալերի Մկրտումյանը։

ՀՀ ԿԸՀ նախագահը իրանցի դիտորդներին է հանձնել հավատարմագրերը

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Նախագահական ընտրությունների անցկացման գործընթացին են ծանոթացել Իրանի Իսլամական Հանրապետության դիտորդական պատվիրակության անդամները փետրվարի 11-ին ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Արտակ Սահրադյանի հետ հանդիպմանը։ Հանդիպմանը քննարկվել են իրանական պատվիրակության ծրագրերը եւ գործունեությունը։ ԿԸՀ նախագահը իրանցի դիտորդներին է հանձնել համապատասխան հավատարմագրերը։

Ինչպես հայտնում են Հայաստանում ԻԻՀ դեսպանության հասարակայնության հետ կապերի բաժնից, Արտակ Սահրադյանը, ողջունելով հայկական կողմի պաշտոնական հրավերով իրանական դիտորդական առաքելության ներկայությունը եւ մատնանշելով ԻԻՀ-ում ընտրական արժեքավոր փորձառության եւ համապատասխան ժողովրդավարական մարմինների առկայությունը, ցանկություն է հայտնել, որ ընդլայնվի Իրանի Իսլամական Հանրապետության հետ գործակցությունն այս ոլորտում։

Հայաստանի ԿԸՀ նախագահը նաեւ աջակցել եւ ողջունել է Թեհրանի անդամակցությունը ընտրությունների վերահսկման տարածաշրջանային եւ միջազգային կառույցներում։

Զգուշացե՛ք, Բերիան կենդանացել է

Պարոն Արամ Կարապետյան, երբ առաջին անգամ ձեզ տեսանք, մի աննշան հարգանք էինք վայելում, բայց ձեր քարոզարշավից մեծ հիասթափություն ապրեցինք։ Ժողովրդի վրա մատ թափ տալով, ահաբեկելով, որ եթե ձեզ ձայն չտանք, նառերին կքնեցնեք, Սիբիր կուղարկեք, տհաճ արտահայտություններով ցանկանում եք նախագահ դառնալ։ Ավելի լավ կլինի ձեր ցախավելն ու նառերը շալակեք եւ Հայաստանից դուրս գաք։ Իսկ Գեղամյանն այրի կնոջ նման բամբասելով, սուտ խոստումներ տալով, արցունք թափելով՝ ոչ մի բանի չի հասնի. բամբասող հարեւանին էլ խելոք մարդիկ չեն սիրում։

Եթե մարդն իրեն գովում է՝ դա ցնդաբանություն է, պետք է թույլ տալ, որ ուրիշները քեզ գովեն։

ԳՈՀԱՐ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Երեւանի Նոր Արեշ թաղամասի բնակչուհի

Արձագանք Մեծ Մասրիկից

Հարգելի խմբագիր,

Ձեր թերթի ս. թ. հունվարի 31-ի թիվ 18-ում տպագրվել է «Նախագահի թեկնածու Արամ Կարապետյանի այցը Գեղարքունիքի մարզի Վարդենիսի տարածաշրջանի գյուղեր» հոդվածը։ Նշված է, թե շատ էին դժգոհությունները տեղական ինքնակառավարման մարմինների բարձիթողի աշխատանքից, գյուղապետ Վահան Հունանյանից, նշված է, թե իբր գյուղի հիմնական միջոցները վաճառվել եւ գրպանվել են։ Նախ ասեմ՝ Արտյոմ Օհանյան անձնավորություն Մեծ Մասրիկ համայնքում ընդհանրապես գոյություն չունի։ Բացի այդ, համայնքին պատկանող հիմնական միջոցները, ճիշտ է, վաճառվել են, բայց ոչ անօրինական ճանապարհով։ Ամեն ինչ կատարվել է օրենքի սահմաններում։ Վաճառվել եւ գոյացված գումարը մուտք է եղել պետ. բյուջե։ Անձամբ ինձ համար օրենքը միշտ եղել է առաջնահերթ։ Ինչ եք կարծում, ամբողջ հանրապետությունում եղած հիմնական միջոցները վաճառվել են եւ, ըստ նման դեմագոգների, Մեծ Մասրիկի համայնքին պատկանող դեռեւս 50-60-ական թվերին կառուցված անասնագոմերը մինչեւ ե՞րբ պետք է մնային առանց սեփականաշնորհման։ Երկրորդը՝ նախկինում որպես համայնքապետ կոլտնտեսությունից երիտասարդությանը պատկանող ոչ մի խաղահրապարակ չեմ ժառանգել։ Ընդհակառակը, այժմ գյուղում գործում են երկու մշակույթի պալատներ իրենց խաղասենյակներով։ Ուստի ես չեմ ուզում շատ փաստերով ծանրաբեռնել Ձեզ, թող բարի լինեն Ձեր հարգարժան թղթակիցները, գոնե ներկայացնեն Ա. Օհանյանի անձը հաստատող փաստաթուղթ, որպեսզի զրպարտությունները ապացուցեն։

Վ. Գ. Հունանյան
Մեծ Մասրիկի համայնքի ղեկավար
Սպարտակ Մկրտչյան
հաշվապահ
Հրաչիկ Ալվազյան
Սամվել Հովհաննիսյան
Սամվել Ղազարյան
Հովհաննես Ավետիսյան
Ատոմ Հակոբյան
Արտաշ Խլոյան
Միասնիկ Աստրյան
Վալոդ Մինասյան
ավագանու անդամներ

ԱԶԳ

Հարցազրույց

Սկիզբը էջ 1

Ահա ինչու վստահ եմ՝ նույնիսկ նրանք, ովքեր զանազան արդարացի դժգոհություններ ունեն, որովհետեւ երկրում դեռ շատ ու շատ պրոբլեմներ կան, այնուամենայնիվ, իրենց ճնշող մեծամասնությամբ ձայն կտան գործող նախագահի օգտին: Ժողովուրդն իմաստուն է, նա միշտ կգերադասի հօգուտ տեսանելի, թեկուզեւ փոքր առաջընթացի, հօգուտ երկրի երաշխավորված կայունության, քան՝ առարկայազուրկ խոստումների, անորոշության ու դատարկ ֆրազաբանության: Ժողովուրդը չի կարող չտեսնել, որ Քոչարյանի ներկայացրած ծրագիրն առաջիկա տարիների հարաճուն զարգացման իրատեսական հիմք է, կայուն ու երաշխավորված ապագայի միանգամայն վստահելի առհավատչյա, իսկ Քոչարյանն ինքը, փառք Աստծո, այս տարիներին անքը, իսկ ընտրարշավի ընթացքում արդեն ամեն զգուշավորություն մոռացել է: Սա էլ այդ այսպես կոչված «գիտնականի» տկարամտության չափանիշն է: Ընդսմին, որքան հասկանում եմ, այդ պարոնի թափանցիկ ակնարկները, փառք Աստծո, իրականությանը չեն համապատասխանում, չե՛ն կարող համապատասխանել: Որովհետեւ օտար երկրների հատուկ ծառայությունները հազիվ թե տհասներին օգտագործեն: Ինչեւիցե: Ցանկացած այլ երկրում նման հայտարարությունները կարժանանային խստագույն դատապարտության: Ավելի ճիշտ՝ այդպիսի խոստովանություններ պարզապես չէին լինի: Իսկ մեզանում՝ խնդրեմ, իշխանության ձգտողները ոչ մի միջոցից չեն խորշում, անգամ՝ իրենք իրենց օտարի գործակալ ներկայացնելուց:

– Հնարավոր է՝ դրա մեջ նաեւ նախագահական աթոռի: Ուրիշ բան, որ ԱԺ պատգամավորության թեկնածու առաջադրվեր. հանրաճանաչ դառնալու ի՞նչ պակաս լավ հնարավորություն է: Չէ՞, նախագա՞հ են ուզում: Դա նույնիսկ սեփական ուժերի նկատմամբ հավատի վկայություն չէ՛ (որովհետեւ նախ ուժ պիտի լինի, որ հավատ ունենաս), դա շատ ավելի վա՛տ դրսեւորման՝ տղայական հանդգնության, ամբարտավանության, նախագահական ինստիտուտի հանդեպ հարգանքի բացակայության, այդ ինստիտուտի արժեքը չգիտակցելո՛ւ վկայություն է: Այնպես որ, դուք ճիշտ եք նկատում՝ նախագահական ընտրությունների առիթով շատերը հայտնի կդառնան, հարցն այն է, թե ինչպե՞ս «հայտնի»՝ դրակա՞ն, թե՞ բացասական իմաստով:

– Նախագահական ընտրություն-

բնակավայրերում, շփվում եմ ժողովրդի հետ: Եվ այդ շփումներից ստացած տպավորությամբ էլ առաջացել է այն ներքին վստահությունը, որ մեր թեկնածուն կհաղթի առաջին իսկ փուլում:

– Լավ, եկեք փորձենք մի հայացք նետել ընտրություններից հետո գալիք ժամանակներին: Ես նկատի ունեմ նախ եւ առաջ դրսի՛ աշխարհը, երկրից դուրս կատարվող իրադարձությունները: Իրաքյան պատերազմը թակում է մեր դարպասները: Միջազգային այս բարդ իրավիճակում նախագահ Քոչարյանը կարողանալո՞ւ է ապահովել մեր երկրի անվտանգությունը:

– Ես ավելի հստակ կասեմ՝ միայն նախագահ Քոչարյա՛նը կարող է դա անել: Քաղաքական ասպարեզում եղած գործիչների մեջ Քոչարյանն այն բացառիկ անձն է, որը կերտել է մեր ազգի մեծագույն

Ռուբեն Միրզախանյան. «Ընտրությունները կավարտվեն մեկ փուլով...»

վերապահորեն ապացուցել է, որ ինչ խոստանում՝ կատարում է, նրա խոսքն ու գործը չեն տարբերվում: Իսկ մյուսների ֆանտաստիկ խոստումները հեքիաթ էլ կմնան...

– Անշուշտ, գեղեցիկ բան չէ ինքն իրեն վկայակոչելը, բայց Արտաշատի խայտառակ միջադեպը հարկադրում է այդ անել: Հունվարի 22-25-ին «Ազգում» լույս տեսած իմ «Հանուն Հայաստանի Հանրապետության» հոդվածաշարի մեջ, որ նվիրված էր Ռոբերտ Քոչարյանի քաղաքական դիմանկարին, ես մտավախություն էի հայտնել, թե «չի բացառվում ներկայիս նախագահական ընտրարշավի ընթացքում նոր սադրանքների, ընդհուպ նոր ոճրագործությունների կատարման եւ դրանց համար դարձյալ Քոչարյանին պատասխանատու հայտարարելու հնարավորությունը»: Երկու շաբաթ էլ չանցավ եւ տեղի ունեցավ Արտաշատի միջադեպը: Չե՞ք կարծում, որ նման սադրանքներ դեռ կլինեն:

– Դուք տեղյակ եք, այդ մասին ես խոսել եմ դեռ 2001 թ., որ մեր ամենամեծ խնդիրներից մեկն ընդդիմության բացակայությունն է: Մենք ընդդիմություն, որպես այդպիսին, չունենք, մենք ունենք ռեւանշիստներ: Ընդդիմության առկայությունը քաղաքական հասարակության զարգացման երաշխիքն է: Այնտեղ, ուր ընդդիմություն չկա, ժողովրդավարության զարգացման մեջ խնդիրներ են առաջանում: Այսինքն, քաղաքական գործընթացներում ընդդիմության առկայությունը դրական երեւույթ է: Իսկ մեզանում, ավաղ, ընդդիմությունն այդպիսին չէ: Որովհետեւ ընդդիմությունը ոչ միայն քննադատում է, այլեւ՝ առաջարկում: Մինչդեռ մեր այսպես կոչված «ընդդիմությունը» միայն մի խնդիր ունի՝ վերականգնել կորցրած իշխանությունը: Եվ դա առավել ուժգին է դրսեւորվում վերջին երկու-երեք տարիներին՝ հաշվի առնելով մեր զարգացման առանձնահատկությունները եւ 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործությունը: Մեր ռեւանշիստները, ընդդիմության անվան տակ, իրականում ընդամենն ուզում են վերականգնել կա՛մ իրենց անձի, կա՛մ իրենց ընտանիքի բացարձակ իշխանությունը՝ նյութական բոլոր դիվիդենտներով, ցանկացած ճանապարհով: Իսկ դա ենթադրում է ամեն ինչ, ոչ միայն ձեր մատնանշած սադրանքներին, այլեւ օտարին, անգամ՝ թշնամուն դիմելու հնարավորությունը: Տեսեք, հիմա մենք այնպիսի մի աբսուրդի գագաթնակետի ենք հասել, որ մեր նախագահության թեկնածուներից մեկը գրեթե բացեիբաց ասում է՝ ես օտար երկրի հատուկ ծառայությունների ներկայացուցիչ եմ: Այո, դա անհավանական է թվում, բայց փաստ է: Տվյալ պարոնը մինչեւ ընտրարշավի մեկնարկը դա ասում էր ակնարկների ձեւով՝ շահարկելով հայ եւ ռուս ժողովուրդների դարավոր բարեկամությունը եւ Ռուսաստանի նկատմամբ մեր վերաբերմուն-

հանրաճանաչ դառնալու մարմա՞ջ կա: Ըստ իս, թեկնածուների մի զգալի մասը պայքարում է ոչ այնքան երկրի ղեկավարի պաշտոնը զբաղեցնելու համար (որովհետեւ ինչքան էլ անլուրջ լինեն, չեն կարող իրենց իրական շանսերը կամ ավելի ճիշտ՝ այդպիսի շանսերի գրեթե լիակատար բացակայությունը չհասկանալ), որքան՝ առաջիկա խորհրդարանական ընտրությունների նախաշեմին քաղաքական կապիտալ կուտակելու եւ մոտ ապագայում խորհրդարան թափանցելու խնդրի լուծմանը նպաստելու համար:

– Անկասկած, ա՛յդ էլ կա: Ճիշտ է, դա ազնիվ չէ: Եվ ցույց է տալիս, որ նման մարդիկ մեր քաղաքական դաշտում իրենք իրենց դրսեւորելու այլ, ավելի ազնիվ ու քաղաքակիրթ ձեւերից զուրկ են: Մեկի քաղաքական կուսակցությունն է բաժան-բաժան եղել, մարդը զրկվել է իր հիմնական գործընկերներից (ինչքան այդպիսի ընկեր ուներ՝ այնքան մասի էլ տրոհվել են), եւ հիմա հայտարարում է, թե մեծ ծառայություններ ունի երկրի ու ժողովրդի առաջ, չնայած նախկին ռեժիմի ամենավառ առաջնորդներից մեկը հենց ինքն էր: Մեկ ուրիշն ընդամենն անում է, որը մարդկանց ոչինչ չէր ասում ընտրություններից առաջ եւ, մի՛ կասկածեք, ոչինչ չի ասելու նաեւ ընտրություններից հետո: Մի երրորդին «շրջանառության» մեջ մնալու եւ հանրաճանաչ դառնալու համար հենց Արտաշատի դեպքերի նման անախորժություններ են պետք... Խնդիրն այն է, որ մեր ընտրողն այս ամենը հասկանա, իր վերաբերմունքն արտահայտի նմանների նկատմամբ, եւ արտահայտի հենց ընտրությունների օրը՝ իր քվեներով:

– Ձեր տպավորությամբ՝ ընտրողն այդ ամենը տեսնում ու հասկանո՞ւմ է:

– Մեծամասնությունն, այո՛, հասկանում է: Իսկ մյուսներին բացատրելու խնդիրը մենք լուծում ենք զանգվածային լրատվամիջոցների, անմիջական շփումների, հանդիպումների միջոցով, քարոզչական աշխատանքով: Գիտե՞ք, հանրությանն այս կամ այն կերպ, այդ թվում անբարո միջոցների գործադրմամբ հայտնի դառնալու ձգտում ունեցողները, այնուամենայնիվ, սխալ հաշվարկ են կատարել: Նրանք նկատի չեն ունեցել, որ իրենց խոսքը, անձը, արտահայտած մտքերը բնակչության ճնշող մեծամասնության մեջ հակակրանք են առաջացնում: Սա՝ մի կողմից: Եվ մյուս կողմից՝ հանրաճանաչության մոլուցքով հրապարակ իջածները հաշվի չեն առել իրենց հանդգնության հարուցած բացասական հասարակական արձագանքը: Երբ նման մարդիկ խոսում են ռադիոհեռուստատեսային եթերից կամ գնում են նախընտրական հանդիպումների, մարդիկ զարմանում են՝ սա՞ ով է, որտեղի՞ց բուսնեց, ի՞նչ վաստակ ունի, ի՞նչ բարոյական իրավունքով է միանգամից ձգտում...

ների քարոզարշավն ընդհանրապես թանկ «հաճույք» է: Ամենաուղղակի, դրամական առումով՝ թա՛նկ: Հետաքրքրական է, թե տասնյակ ու տասնյակ արտասահմանյան շքեղ մեքենաների շարասյուներով քարոզարշավի մեկնող այս կամ այն թեկնածուն, որ աղիողորմ խոսքերով հարթակին կանգնած, անգլիական լորդի պես հագնված՝ ժողովրդի թշվառ վիճակն է ողբում, այդքան ծախսը որտեղի՞ց է հոգում: Հենց միայն այդպիսիների ավտոմեքենաների, արժեքն ամբողջ երկրի կենսաթոշակառուների մեկ-երկու ամսվա հասույթի չափ է: Եվ ողբերգազավեշտն այն է, որ նմաններն ամենուրեք փորձում են ժողովրդին ներկայանալ իբրեւ «մաքուր ձեռքերով» հրեշտակներ: Եթե նրանք ժողովրդին չեն թալանել, այլեւայլ կասկածելի աղբյուրներից եկամուտներ չունեն, դրսից չեն ֆինանսավորվում (ինչը կտրականապես արգելված է մեր երկրի օրենքներով), այդքան ծախսերն ի՞նչ միջոցների հաշվին են անում:

– Զո՛ւր եք զարմանում: Մենք գիտենք, թե այդ առումով ովքե՞ր են ամենաաղմկարարները: ԱԺ մի պատգամավոր ունենք, կարծեմ ՀԺԿ-ից, որ մականուն ուներ դեռ այն համեմատաբար անմականուն ժամանակներում: Եվ գիտե՞ք ինչ էր այդ պարոնի մականունը՝ «Թալանտորգ»: Հիմա երբեմնի այդ Թալանտորգը, որ խորհրդային տարիներին առեւտրի աշխատող էր, տեսեք, թե ինչպե՞ս է ճառում խորհրդարանի ամբիոնից: Կամ մի մսավաճառ-երշիկավաճառ էլ ունեինք, որ թերքաշումներով էր իր անազնիվ ապրուստը վաստակում: Հակահիգիենիկ մի տիպ, որ դարձյալ խորհրդարանի պատգամավոր է դարձել եւ դարձյալ... մաքրությունից է ճամարտակում: Այդպիսիները քիչ չեն, եւ այս երեւույթը միայն մեր հասարակությանը չէ, որ հատուկ է: Նախորդ ընտրությունների ժամանակ էլ մենք նման մի քանիսի «մաքուր ձեռքերի» մասին շատ էինք լսում: Բայց պարզվեց, որ այդ ձեռքերն անընդհատ ինչ-որ մեկի գրպանն էին մտնում, եւ մտնում էին հաջողությամբ: Սկզբում մտան ԼՂՀ պաշտպանության այն ժամանակվա նախարարի գրպանը, հիմա էլ մի բլվաշի են գտել, նրա՛ գրպանն են մտնում...

– Փետրվարի 19-ին այս ամբողջ հարայ-հրոցը պետք է որ վերջանա: Դո՞ւք ինչ կարծիքի եք, ընտրությունները մե՞կ փուլով կավարտվեն, թե՞ երկու:

– Ընտրությունները, վստահ եմ, կավարտվեն մեկ փուլով՝ գործող նախագահի համոզիչ հաղթանակով: Այդպես մտածելու համար առավել քան լուրջ հիմքեր կան: Ամենագլխավորն ազգաբնակչության տրամադրությունն ու տրամադրվածությունն է: Բացի այն, որ քարոզարշավի ընթացքում ես մի քանի անգամ ուղեկցել եմ հանրապետության նախագահին, ինքս էլ շատ հաճախ լինում եմ մարզերում,

հաղթանակը, արցախյան հերոսամարտը: Նա՛ էր ԼՂՀ-ի ղեկավարը կյանքի եւ մահու այն պայքարում, երբ վճռվում էր ոչ միայն արցախահայության, այլեւ ողջ հայ ժողովրդի ճակատագիրը: Քոչարյանն արտակարգ պայմաններում գործելու մեծագույն փորձ ունի: Նա կարողանում է գտնել հնարավոր բազմաթիվ լուծումներից միակ ճշմարիտը, կարողանում է դա կյանքի կոչել: Հայաստանում աշխատելու տարիներին եւս նա ապացուցեց ծանրագույն իրավիճակներում միակ ճիշտ լուծումը գտնելու եւ երկիրը ցնցումներից զերծ պահելու իր բացառիկ կամային հատկությունները: Ես նկատի ունեմ հոկտեմբերի 27-ից հետո ստեղծված իրավիճակը: Քոչարյանին, նրա հեռատեսությանը, հաստատակամությանը, համբերությանն ենք պարտական, որ կարողացանք խուսափել արյունահեղությունից, հնարավոր քաղաքացիական պատերազմից, որը ողբերգական կլիներ թե՛ Հայաստանի, թե՛ Արցախի համար: Վերջին 2-3 տարիների իր ակտիվ աշխատանքով նախագահ Քոչարյանը հանդես բերեց ազգի, ո՛ղջ հայ ժողովրդի, նրա հայրենաբնակ եւ սփյուռքահայ հատվածների նյութական ու հոգեւոր կարողությունները ի մի բերելու, համախմբելու եւ հայրենիքի վերաշինմանը նպատակամղելու իր հսկայական կարողությունները: Ընդսմին, կազմակերպչական այդ հսկայածավալ գործունեության արդյունքներն արդեն տեսանելի՛ են բոլորիս համար: Գուցե դեռ շոշափելի չեն կամ ցանկալի չափով շոշափելի չեն, բայց՝ ակնհայտ են: Եվ կասկած չկա, որ գնալով մեծանալու են: Որովհետեւ Քոչարյանն ապացուցել է, որ ունի քաղաքական գործչի համար բացառիկ հատկություն, ինչը քչերին է տրված՝ ասածն անել: Նա երբեք խոստումներ չի շռայլում, բայց խոստացածն անում է: Եվ նույնիսկ ընդդիմադիր թեկնածուների համակիրների զգալի մասը շատ ավելի Քոչարյանի՛ խոստումներին է սպասում, քան՝ ում որ համակրում է: Որովհետեւ գիտեն՝ Քոչարյանի խոսքը ռեա՛լ է: Եվ վերջապես, որ չափազանց կարեւոր է, մեր երկրի հաջողությունները միջազգային ասպարեզում: Քոչարյանը գիտի՛ խաղաղության արժեքը, դարձել է այս աշխարհի հզորների համար ընկալելի եւ ընդունելի ղեկավար, արժանացել է նրանց վստահությանը: Եվ այս ամենին նա հասել է մտածված եւ համառորեն հետամուտ լինելով մեր պատմական հիշողությանը, ոչ միայն չհրաժարվելով, այլեւ ամեն կերպ առաջ մղելով Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացը: Ես համոզված եմ, որ կանցնի եւս 5 տարի, եւ մենք իրապես կհպարտանանք, որ ունենք նման մակարդակի պետական գործիչ ու այսօր կատարել ենք ճիշտ ընտրություն:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔ

Մենք աշխատող թագավոր չենք սիրում

Զարմանալի ժողովուրդ ենք: Սիրում ենք ամեն ինչ: Քաղաքականություն, խոսքի եւ խղճի ազատություն, ժողովրդավարություն եւ բարեկեցիկ կյանք: Պահանջատեր ենք... Մի գլուխ պահանջում ենք: Ի՞նչ: Ամեն ինչ: Խաղում ենք դեմոկրատիա ու... սպանում: Գրչով չենք կարողանում, զենքով ենք պայքարում: Զենքով լռեցնում ու ափսոսանքի խոսքեր ասում, մխիթարում ու բամբասում ենք: Հետո էլ չքմեղանում, «դիմություն» ու ընդդիմություն խաղում: Մի կրակոցով սպանում ազատ խոսքն ու պահանջում խոսքի ազատություն: Այնքան անհանդուրժողական ենք դարձել, որ ամեն ինչ վերջանում է կույր գնդակի հարվածով: Պայքարում ենք միմյանց դեմ ու չենք տարբերում պայքարն ընտրապայքարից: Թշնամանում ենք եւ անմեղ զոհեր տալիս ոչ թե պատերազմի դաշտում, այլ այսպես կոչված քաղաքական պայքարում: Փորձում ենք ամեն ինչում առաջինը լինել կամ էլ հետ չմնալ: Ընդօրինակում ենք ու ընդօրինակում: Ցավոք, վատն ենք ընդօրինակում: Այ, Ռուսաստանն ունեցավ Վլադ Լիստեւի սպանություն, ինչու մենք չունենանք: Ունեցանք, Տիգրան Նաղդալյան:

Չէ, պարոնայք, դեմոկրատիան մեր բանը չէ: Դեմոկրատիան վեր է ածվել ամենաթողության: Ում մտքին ինչ փչի, այն էլ անում է: Աղավաղել ու գլուխ չենք հանում: Չենք տարբերում բարոյականությունն անբարոյականությունից: Չունենք չափի զգացողություն: Մեզ համար ամեն ինչ թույլատրելի է, ընդհուպ ցինիկ արտահայտություններ, այն էլ երկնագույն էկրանից: Բանից պարզվում է, որ հանրապետությունում շատացել են ինֆարկտի դեպքերը «Օրակարգ» հաղորդումը նայելուց հետո: Դրա համար էլ գնդակահարեցինք ճշմարտությունը: Գնդակահարեցինք ու հանգիստ քնում ենք: Ինֆարկտի դեպքերն էլ քչացան:

Քաղաքականություն ենք խաղում ու չգիտենք խաղի կանոնները: Մի գլուխ հայհոյում ենք ու հայհոյում: Քաղաքակիրթ ժողովուրդ ենք մեզ համարում ու դրանով հանգստանում: Մենք սովոր չենք քաղաքակիրթ պայքարի: Իշխանատենչությունը կուրացրել է մեզ: Հենց դա էլ մեր ողբերգությունն է: Խոսում ենք ժողովրդի անունից, բայց մտածում սեփական շահերի մասին: Նախագահ լինելն էլ դարձել է սովորական բան: Քաղաքականության այբուբենն իմացողն ու չիմացողն էլ խառնվել են իրար ու գզում միմյանց: Դե, խեղճ ժողովուրդ, արի ու գլուխ հանիր: Մեկը լույսի մասին է խոսում ու մատնացույց անում իրեն, մյուսն էլ ազգափրկիչ ծրագրեր մշակում ու դարձյալ մատնացույց անում իրեն, մի երրորդն էլ փորձում է հորը նմանակելով ժողովրդականություն ձեռք բերել: Դե եկ ու մի խենթացիր: Այսքան խելոքների մեջ ընտրություն կատարիր: Մորթում ենք ոչխարներ ու արյամբ անցնում հաջորդ ճանապարհը: Փորձում ենք եղածն էլ չեղածի տեղ մատուցել: Սեւացնել հակառակ կողմին ու շիլա-շփոթ առաջացնել: Անխնա քննադատել ու աղավաղել այն, ինչը տեսանելի է անգամ կույր աչքով: Ճանապարհ ենք սարքում՝ քննադատվում է, աղետի գոտին ենք վերականգնում՝ դարձյալ քննադատվում է, աշխատատեղեր են բացվում՝ նույնն է, թոշակներ են բարձրացվում, դարձյալ քննադատություն, մի գլուխ քննադատություն ու քննադատություն: Ստացվում է Պոլոզ Մուկուչի պատմությունը՝ արեւի տակ մի կանգնիր, ծառի հովին մի կանգնիր: Երբ որ ասելիք չես ունենում, մնում է քննադատել: Ամենից հեշտ բանը: Փաստը մնում է փաստ, մենք աշխատող թագավոր չենք սիրում...

ԶԱՐԻԿ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ԻՐԱՔՅԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ

Սխալ հարցը

Լոնդոնում բնակվող անկախ լրագրող Գուին Դայերի հոդվածները տպագրվում են 45 երկրներում: Էլ. փոստով ստացված եւ ստորեւ թարգմանաբար ներկայացվող հոդվածն անդրադառնում է Իրաքյան պատերազմի այժմեական թեմային:

Մ. Նահանգների պետքարտուղար Քոլին Փաուելը լավ գործ կատարեց չորեքշաբթի օրը ՄԱԿ-ում ներկայացնելով փաստեր, որոնք ապացուցում են, որ Սադդամ Հուսեյնը դեռեւս պահպանում է 1990-91 թթ. Ծոցի պատերազմից առաջ ունեցած քիմիական եւ կենսաբանական զենքերից մի քանիսը եւ դրանց հավանաբար ավելացրել է նաեւ նորերը: Բայց դա ճիշտ պատասխանն էր... սխալ մի հարցի:

Սադդամին պետք է ստիպել կատարել իր պարտավորությունները եւ ոչնչացնել այդ բոլոր զինամթերքը, բայց ոչ պատերազմ ծրագրել նրա դեմ, որը կարող է տասնյակ հազարավոր մարդկանց կյանքեր խլել: Վերջինիս արդարացման համար դուք պետք է պատասխանեք մեկ ուրիշ հարցի. հավանակա՞ն է, որ Սադդամն օգտագործի այդ զենքերը մոտ ապագայում կամ հանձնի դրանք ահաբեկիչներին: Անմիջապես պատասխանեմ՝ ո՛չ: Սադդամ Հուսեյնն այդ զենքերն ունեցել է արդեն առնվազն քսան տարի եւ ցարդ ոչ ոքի չի տվել: Մյուս կողմից, ահաբեկիչներն ինչո՞ւ պիտի Իրաքից ձեռք բերեն այդ զենքերը, երբ շատ հեշտությամբ կարող են թունավոր գազեր գողանալ թույլ հսկողություն ունեցող ռուսական պահեստներից (երբեմն դրանք փակված են հեծանիվի սովորական կողպեքներով), կամ իրենց «խոհանոցներում» պատրաստել, ինչպես «Աում Սինրիկիո» խմբավորումը նախապատրաստեց 1995-ի հարձակումը Տոկիոյի մետրոպոլիտենում:

Բացի այդ, Սադդամը «Ալ Ղաիդայի» բարեկամը չէ: Նա արաբ ղեկավարների այն դասին է պատկանում, որին մահմեդական արմատականներն ամենաշատն են ատում. աշխարհիկ, արեւմտականացված սոցիալիստ, որը կանանց ազատություններ է տալիս եւ գործակցում Արեւմուտքի հետ: Ուսամա բեն Լադենը նրան որակել է «անհավատ դավաճան» եւ վաղուց պահանջել նրան գահընկեց անել:

Նախագահ Բուշը նրան խելագար եւ էքսպանսիոնիստ բռնակալ է անվանում: Սադդամը, ճիշտ է, կեղտոտ բռնակալ է, բայց ոչ խելագար է, ոչ էլ էքսպանսիոնիստ: Եթե Եվրոպայում ցանկանանք գտնել նրա նմանին, երեւի պետք է ընտրենք Նիկոլայ Չաուշեսկուին: Սակայն այս վերջինս էլ

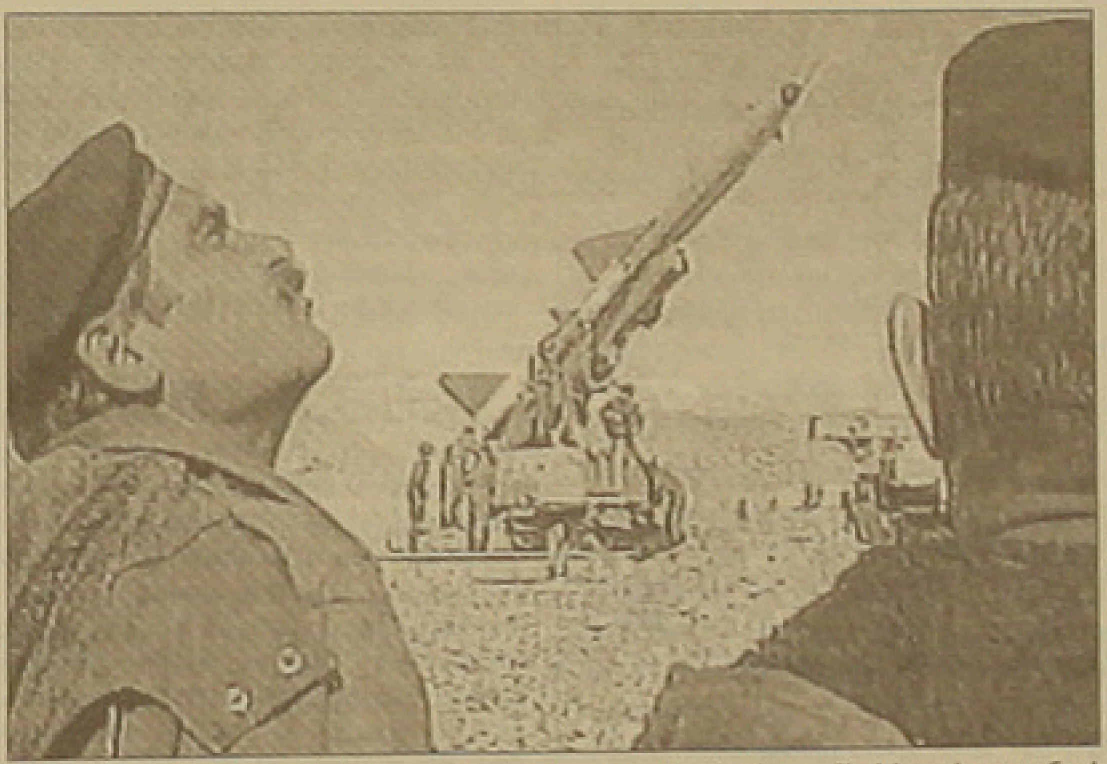

այնպիսի երկիր կառուցեց, որտեղ համարյա բոլորն ունեն իրենց աշխատանքը, երեխաները հաճախում են դպրոց, իսկ կանայք ավելի ազատ են, քան արաբական աշխարհի որեւէ այլ երկրում: Սակայն եկավ Իրանի հետ պատերազմը եւ ամեն ինչ տակնուվրա արեց:

Սադդամը միշտ էլ երազել է Եգիպտոսի Աբդել Նասերի նման դառնալ արաբական աշխարհի հերոս առաջնորդ: Այդ պատճառով էլ մշակել է միջուկային զենքի ծրագիրը (հակադրվելու տարածաշրջանում Իսրայելի միջուկային մենաշնորհին): Նա երբեք ցանկություն չի հայտնել նվաճելու իր հարեւաններին: Ունեցել է հնուց եկած տարածքային տարաձայնություններ Իրանի եւ Քուվեյթի հետ, որոնց չի կարողացել ճիշտ լուծումներ տալ:

Նա 1975-ին Իրանի հետ պայմանագիր էր ստորագրել, որով լուծվում էր սահմանային վեճը, սակայն շահի գահընկեցությունից հետո այդ պայմանագիրը չեղյալ հայտարարվեց, եւ նոր կառավարությունը կոչ արեց տապալել այդ սոցիալիստ անաստվածին: 1980-ին Սադդամը խրվեց պատերազմի մեջ, եւ քանի որ երեքը մեկի համեմատությամբ իրանցիները գերակշռում էին իրաքցիներին, նա կարողացավ կենդանի մնալ միայն շնորհիվ Մ. Նահանգների տրամադրած հսկայական գումարների եւ այդ քիմիական զենքերի:

Իրաքը պատերազմում տվեց հարյուր-հազարավոր զոհեր: Երկրի վիճակը քայքայվեց: Ծոցի արաբական երկրներին պարտքը հասավ 60 մլրդ դոլարի: Սադդամը խնդրեց նրանց չեղյալ համարել պարտքը, քանի որ Իրաքը «փրկել» էր նրանց հեղափոխական Իրանից: Նրանք մերժեցին, եւ Հուսեյնը ներխուժեց Քուվեյթ 1990-ին: Մտածում էր, որ հարցը պարզել էր իր ամերիկացի դաշնակցի հետ, սակայն կողմերն, ըստ երեւույթին, իրար ճիշտ չէին հասկացել: Նա Բուշ-ավագին առաջարկեց անսահման քանակությամբ քուվեյթյան նավթ՝ համաշխարհային շուկայի մեկ երրորդի գնով: Բուշը նրան հրամայեց դուրս գալ Քուվեյթից: Նա մերժեց, հետեւեց Ծոցի պատերազմը:

Դրանից ի վեր Սադդամը եղել է ՄԱԿ-ի հսկողության ներքո: Կառչած մնում է իշխանության ղեկին՝ իր երբեմնի բարգավաճ երկրի ավերակների վրա: Նա պատուհաս է երկրի համար, բայց ոչ նորօրյա մի Հիտլեր: Ոչ էլ ոխերիմ հակաամերիկացի՝ հակառակ 1990-ից ի վեր երկու երկրների չափազանց վատ հարաբերությունների:

Ճիշտ հարցն, ուրեմն, հետեւյալն է. հավանակա՞ն է, որ Սադդամը քիմիական կամ կենսաբանական զենք տրամադրի իսլամիստ ահաբեկիչներին այս կամ հաջորդ ամսվա ընթացքում, եթե այդ բանը նա չի արել անցած քսան տարիներին: Եթե հավանական չէ, այդ դեպքում ինչի՞ համար է այդ պատերազմը, որը խլելու է հազարավոր մարդկանց կյանքեր:

ՄՈՏԱԼՈՒՏ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Ամերիկացի դիվանագետների մի մասը կհեռանա Իսրայելից

Վերջինս պատրաստվում է պատերազմի

Թել Ավիվում ԱՄՆ դեսպանությունը հայտարարել է, որ աշխատակիցների մի մասը հեռանալու է Իսրայելից: Դրանով իսկ խորացել է իսրայելցիների այն մտավախությունը, թե Իրաքի պատերազմը մոտալուտ է: Դեսպանության խոսնակը նշել է, թե «անձնակազմի երկրորդական անդամները մեկնելու են շաբաթվա կեսից»: Միաժամանակ նա փորձել է իսրայելցիներին հավաստիացնել, թե դա կապված չէ Իրաքի պատերազմի հետ:

Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ շարունակում են Իսրայելում մնալ ամերիկյան այն ուժերը, որոնք փետրվարի սկզբներին մասնակցում էին համատեղ զորավարժությունների եւ պետք է հեռանային դրանց ավարտից հետո: Միաժամանակ Իսրայելի ափերի մոտ է մնում բարձրակարգ ռադարներով հանդերձավորված մի ռազմանավ:

Իսրայելի պաշտպանության նախարարության խոսնակը երկուշաբթի օրը հայտարարեց, որ Գերմանիայից ստացվել է «Պետրիոտ» հրթիռների երկու նոր մարտկոց: Ըստ Ֆրանսպրեսի, երկրում արդեն տեղաբաշխված է երկիր-օդ դասի այդ հրթիռների 5 մարտկոց, ինչպես նաեւ իսրայելական «Արրոու» հակահրթիռային համակարգի 2 մարտկոց: 1991 թ. պատերազմի ժամանակ Իրաքը 39 հրթիռ էր արձակել Իսրայելի վրա, սպանելով 2 եւ վիրավորելով հարյուրավոր անձանց: Իսրայելի ղեկավարները պնդում են, թե այս անգամ Իրաքի հարձակման վտանգը փոքր է, բայց չի կարելի անտեսել: Միաժամանակ, ահաբեկչության վտանգի պատճառով, ընթացիկ շաբաթ շրջափակված կլինեն պաղեստինյան բոլոր տարածքները:

Պ. Ք.

Շարոնը խոստացավ Իսրայելն ազատել Արաֆաթից

Իսրայելի նոր կառավարության գլխավոր խնդիրներից մեկը կդառնա Պաղեստինյան ինքնավարության ղեկավարության փոփոխումը: Այդ մասին հայտարարել է Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնը, երբ նախագահ Մոշե Կացավը նրան հանձնարարել է կազմել նոր կառավարություն:

Ռոյթեր գործակալությունը մեջբերում է Շարոնի այն խոսքերը, թե «կառավարությունը կավարտի հակաահաբեկչական արշավը եւ պայմաններ կստեղծի պաղեստինյան նոր ղեկավարության ի հայտ գալու համար, որի հետ հնարավոր կլիներ հասնել իսկական խաղաղության»: Ընդսմին, վարչապետը պաղեստինցի առաջնորդ Յասեր Արաֆաթին հերթական անգամ մեղադրել է ահաբեկիչներին աջակցելու մեջ: Այդուհանդերձ Շարոնը չի ասել, թե կձգտի Արաֆաթի արտաքսմանը:

Անցյալ շաբաթ Արիել Շարոնը հանդիպում էր ունեցել Պաղեստինյան ինքնավարության ներկայացուցիչ Ահմեդ Կորեիի հետ: Բանակցության ընթացքում վարչապետը խոստացել էր սկսել պաղեստինյան տարածքներից իսրայելական զինված ստորաբաժանումների դուրսբերումը, եթե Պաղեստինի անվտանգության ծառայություններն ապացուցեն ահաբեկիչներին դիմակայելու իրենց կարողությունը:

ՎՐԱՑ ԷԼԵԿՏՐԱՀԱՄԱԿԱՐԳ

AES «Silk Road»-ը Վրաստանում սնանկացման եզրին

Ամերիկյան այս ընկերությունը ժամանակին ցանկություն ուներ գնել Հայաստանի ԲԷՑ-երը

Ամերիկյան AES «Silk Road» ընկերությունը Վրաստանում սնանկացման եզրին է: Այս ընկերությունը, որը 1999 թ. ցանկանում էր գնել նաեւ Հայաստանի բաշխիչ էլեկտրացանցերը (ԲԷՑ), լուրջ ֆինանսական դժվարություններ է կրում Վրաստանում, եթե չասենք՝ ճգնաժամի մեջ է:

AES «Telasi» (ամերիկյան ընկերությունը 1999 թ. հունվարից ձեռք է բերել վրացական էներգաբաշխիչ համակարգի 75 տոկոսը) վրաց-ամերիկյան ընկերության գլխավոր մենեջեր Իգնասիո Իրիբարենը երկուշաբթի օրը հայտարարեց, որ ֆինանսների բացակայության պատճառով չի բացառվում 9-րդ էներգաբլոկի դադարը: Սա նշանակում է, որ ընկերությունը չունի ընդամենը 3,3 մլն դոլար, որպեսզի գնի ռուսական գազ: 9-րդ էներգաբլոկն աշխատում է ռուսական վառելիքով, եւ ամսական անհրաժեշտ է 3,3 մլն: Բանը հասել է նրան, որ Վրաստանի պետնախարար Ավթ. Ջորբենաձեն խոստացել է AES «Telasi»-ի համար հայթայթել 2 մլն դոլար, 750 հազար պատրաստ է տրամադրել ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունը:

9-րդ էներգաբլոկի անգործությունը նշանակում է Վրաստանի էներգահամակարգի կաթվածահարություն:

Վերջերս նախագահ Էդ. Շեւարդնաձեն ռադիոհարցազրույցում նշեց. «AES-ի ֆինանսական վիճակը շատ ծանր է: Նրանք հեռացել են մի քանի երկրներից, բայց հրաժարվում են հեռանալ Վրաստանից: Ես չեմ բացառում, որ նրանք կմնան մեր երկրում: Շատ եմ ուզում, որ մնան: 250-300 մլն ներդրում են արել մեր փտած էներգահամակարգում»:

Համաձայն AES «Telasi» ընկերության տվյալների, ամերիկյան ընկերությունը 1999-2002 թթ. ներդրել է 280 մլն դոլար: Դրա հետ միասին սակագներն անշեղորեն աճում են, այսօր 1 կվտ-ը Վրաստանում արժե 13,7 թեթրի (36,5 դրամ): ԱՊՀ տարածքում Մոլդովայից հետո էլ. էներգիայի գներն ամենաբարձրը Վրաստանում են: AES «Telasi»-ի ղեկավարությունը նշում է, որ եթե կառավարությունը փորձի իջեցնել գործող սակագները, ապա ընկերությունը կհեռանա Վրաստանից: Ըստ էության, ցանկության դեպքում անգամ Վրաստանի կառավարությունը չի էլ կարող իջեցնել սակագները, քանի որ AES-ը մոնոպոլիստ է, ինչպես հունական OTE-ն՝ Հայաստանի կապի համակարգում:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Թբիլիսի

Նախագահական ընտրություններ նաեւ Կիպրոսում

Թեկնածուների թիվը դարձյալ ինը

Կղզու երկարամյա քաղաքական խնդրին լուծում գտնելու հույսով կիպրացի հույներն առաջիկա կիրակի օրն ընտրական տեղամասեր են գնալու՝ ընտրելու իրենց նոր նախագահին, Նիկոսիայից հաղորդում է **«Ազգի»** թղթակից **Ջորջ Տեր-Բարթողը**:

Չնայած քվեաթերթիկներում 9 թեկնածուների անուններն են նշված, սակայն մրցապայքարն, ըստ տեղեկատվության, հիմնականում ծավալվելու է թեկնածուներից 3-ի միջեւ: Նրանց թվում կանայք չկան, հակառակ որ ընտրելու իրավունք ունեցող 476 հազար քաղաքացիների կեսից ավելին կանայք են:

Կղզու սահմանադրության համաձայն, նախագահն ընտրվում է կիպրոսցի հույն մեծամասնության, իսկ փոխնախագահը՝ կիպրոսցի թուրք փոքրամասնության կողմից: Մյուս փոքրամասնությունները՝ հայերը, մարոնիթներն ու լատինական ժողովուրդները որպես «կրոնական խմբավորումներ» մաս են կազմում հույն մեծամասնության:

Գլխավոր երեք թեկնածուներն են գործող նախագահ Գլաֆկոս Քլերիդեսը (83 տարեկան), որը Եվրամիությանը կղզու խաղաղ անդամակցության «ճարտարապետն» է, միջազգային իրավաբան Թասոս Պապադոպուլոսը (69 տարեկան) եւ գլխավոր դատախազ Ալեկոս Մարկիդեսը (60 տարեկան): Երեքն էլ իրավագիտություն են սովորել Անգլիայում:

Չորրորդ թեկնածուն ծայրահեղ աջակողմյան Նիկոս Կուտցուն է, որը դեմ է կղզին վերամիավորելու ՄԱԿ-ի առաջարկած ծրագրին:

Սա լինելու է 10-րդ նախագահական ընտրությունը 1960 թ.-ից ի վեր, երբ երկրի նախագահ ընտրվեց արքեպիսկոպոս Մակարիոսը՝ քվեների երկու երրորդով: Այդ ժամանակ մնացած մեկ երրորդին արժանացել էր ներկա նախագահի հայրը՝ իրավաբան Իոաննիս Քլերիդեսը:

Իր հորը հակառակ, Գլաֆկոսը պաշտպանել է Մակարիոսին, բայց որոշ տարաձայնությունների հետեւանքով նա հինգ տարով զրկվել է խորհրդարանից: Վերադարձից հետո նա կարողացել է հաստատվել որպես երկրի կարեւորագույն ավագ քաղաքագետներից մեկը:

Երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին ծառայել է բրիտանական օդային ուժերում, գերվել է Գերմանիայում, փախուստ տվել եւ պատերազմից հետո տուն վերադառնալով աշխատանքի է անցել իր հոր ու եղբոր իրավաբանական ընկերությունում: Լրագրողների այն հարցին, թե չընտրվելու դեպքում ի՞նչ է անելու, նա պատասխանել է, որ թոշակի կանցնի եւ վերջապես կգրի իր չորս հատորանոց հուշագրությունը, որը հրատարակվել է հունարեն եւ անգլերեն:

Դեմոկրատական կուսակցության առաջնորդ, հաջողակ իրավաբան Թասոս Պապադոպուլոսը Մակարիոսի առաջին կառավարության մեջ ամենաերիտասարդ նախարարը դառնալուց ի վեր ձգտում է դառնալ նախագահ: Քառասուն տարի անց նա այժմ շատ մոտ է զգում իրեն այդ պաշտոնին: Նրան պաշտպանում է նաեւ Կիպրոսի կոմունիստական կուսակցությունը: Այդ պատճառով էլ շատերի կարծիքով երկրի միջազգային վարկանիշը կտուժի նրա ընտրվելու դեպքում:

Ալեկոս Մարկիդեսը «ամենաերիտասարդն» է (60 տարեկան) եռյակի մեջ եւ իր քարոզարշավում շեշտը դնում է երկրի քաղաքական կյանքում նոր դեմքերի հայտնության անհրաժեշտության վրա:

Ներկա ընտրարշավի բնորոշ գծերից են թեկնածուների փոխադարձ մեղադրանքները: Բացառություն է կազմում Քլերիդեսը:

Քվեների համապատասխան քանակ (50 տոկոս գումարած մեկ ձայն) չստանալու դեպքում թեկնածուները շարունակելու են պայքարը հաջորդ կիրակի՝ փետրվարի 23-ին:

Մշակույթ

Ընտրությունները եւ մտավորականությունը

Լեւոն Անանյան. «Ժողովուրդը հոգնել է զրոյից սկսելուց»

– Անկախությունը ազատության զգացման հաստատումն է, որը բնածին զգացում է,– մեր զրույցի ժամանակ ասաց Հայաստանի գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը: – Մեր ժողովրդի գրեթե 6 հազարամյա փափագը մեզ ընծայվեց որպես Աստծո պարգեւ: Վերջին հարյուրամյակի վայրիվերումներից հետո այն մեր ժողովրդի մեծագույն նվաճումն է:

Լեւոն Անանյանի ասած այս ընծան շատերիս, գրեթե մեզ բոլորիս շփոթահար արեց, բայց ի տարբերություն շատերի մերժումի շփոթությանը, ստեղծագործող այս մարդու համար այն եղավ արբեցումի շփոթություն: Այս արբեցումը, սակայն, Լեւոն Անանյանի համար համընկավ մի կարեւոր շրջանի. 1991-ից նա սկսեց գլխավորել «Գարուն» ամսագրի խմբագրակազմը:

– Ինչ-ինչ գործեր ես արել էի, հաջողություններ ու ճանաչում ունեի: Բայց անցած ժամանակի համար ես իմ կյանքի գործը համարում եմ «Գարունի» խմբագրումը,– ասում է Լեւոն Անանյանը:

Դժվարին այդ ժամանակներում, երբ ազգային մտածողությունն էր փոխվում, ազգային առաջնորդների տեսակն էր փոխվում, անշուշտ, «Գարունի» կարեւորությունը ակնհայտ էր: «Գարունը» չընկրկեց, գույնը չփոխեց, հավատարիմ մնաց իր արմատներին ու ավանդներին, հոգեւոր առաջնորդի իր բաժինը կարողացավ տանել: Այս բազմազբաղության պայմաններում Լեւոն Անանյանը կարողացավ հրապարակ հանել հայ թատրոնին նվիրված իր գիրքը՝ «Թատրոնը բեմում եւ էկրանին» (1996 թ.): Այս գիրքը փորձ է մոռացությունից փրկել ոչ միայն բեմում, այլեւ հեռուստատեսությամբ ներկայացված բեմադրությունները: Թարգմանություններ է արել եւ տպագրության է պատրաստել երկու ժողովածու:

Տարիներ առաջ «Գրական թերթում» տպագրվեց «Պյուրոսյան հաղթանակ» հրապարակախոսությունը, որը մեր բերած բերքի, մեր տարվող բերքի եւ մեր տանելիքի մասին է, մշակույթի վրայով անցնող շեկ քամիների, բնաջնջման փոթորիկների մասին: «Մեր մշակույթի անտերունչ վիճակը սոսկ վերջին ժամանակների հետեւանք չէր,– ասում է Լեւոն Անանյանը: – Դա ինձ տագնապահարում է: Ուստի այսօր էլ ես կստորագրեի տարիներ առաջ հրապարակված այդ հոդվածի տակ»:

Տարիներ շարունակ Լեւոն Անանյան հրապարակախոսի ափը եղել է հայկական եւ հայաստանյան տրոփյունների զարկերակի վրա: Ուստի նա կարող է առավել ճշմարիտ գնահատել մեր անցած ճանապարհը, գոնե վերջին 10-15 տարում:

– Շատ չե՞ն խոսողները, հատկապես սնապարծ խոսողները,– հարցնում եմ իրեն նկատի ունենալով ոչ միայն այսօրվա իրավիճակը:

– Այս բազմաձայնությունը, ցավոք, չի դառնում սիմֆոնիա համանվագ, այլ մնում է որպես կակոֆոնիա: Եվ դա շատ նկատելի է: Աղմուկն է շատ եւ առ ոչինչ է այդ աղմուկը: Գիտե՞ք, այս վերջին տասնամյակում շատ քիչ ասպարեզներ մնացին անձի ինքնահաստատման համար: Փառամոլություններ ունի մարդը, որոնք շատ հաճախ գործի փոխարեն դառնում են խոսք, սոսկ խոսք: Բնության մեջ է այդպես. տանձենու վրա երբեմն նաեւ մամուռ է աճում: Այս հավելածն էլ կանցնի տարիների հետ, եւ ամեն ինչ պիտի զուլալվի:

– Այստեղ անչափ կարեւորվում է

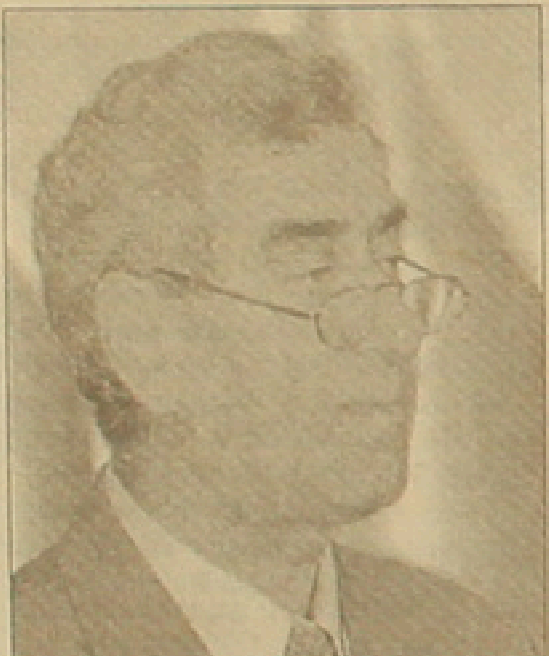

մտավորականի դերը:

– Մտավորականն, անշուշտ, բախտորոշ պահերին պետք է լինի իր տեղում եւ իր վճռորոշ խոսքն ասի: Եռաստիճան մի համակարգ գոյություն ունի, չէ՞. իշխանություն, մտավորականություն, ժողովուրդ: Սրանցից ավելի բարձր երկիրն ու պետականությունն են: Ցավոք, մի այնպիսի վիճակ ստեղծվեց, երբ ժողովուրդն իր համար է ապրում, մտավորականությունն՝ իր, իշխանությունն էլ իր ցավերն է հոգում: Ես հիմա հիշում եմ Անգլիայի վարչապետ Դիզրայելի խոսքը՝ ասված մեկուկես դար առաջ. «Իշխանությունն ու ժողովուրդը նույն պետության մեջ երկու տարբեր ազգություններ են»: Մտավորականությունն այս երկու «ազգությունների» միջեւ պետք է թարգման լիներ: Բայց, դժբախտաբար, այդպես չէ, դեռ այդպես չէ:

– Հատկապես այս օրերին, երբ ՀՀ նախագահական ընտրությունների ենք նախապատրաստվում, շատերն են խոսում ժողովրդի անունից, շատերն են խոստումներ տալիս, հաշվի առնելով իշխանություն-ժողովուրդ բեւեռացումը:

– Այո, շատերն են խոսում: Ընդդիմության մեջ էլ ինձ համար համակրելի մարդիկ կան: Բայց ամեն դեպքում մեզանից ամեն մեկը պետական մտածողություն պետք է դրսեւորի: Ես արդեն հոգնել եմ ամեն ինչ զրոյից սկսելուց: Այս տասը տարվա ընթացքում մենք արդեն քանի անգամ զրոյից ենք սկսում: Գալիս են, ջնջում են նախկին արվածը եւ նորից են սկսում: Ժողովուրդն էլ է հոգնել:

– Այսինքն, մեր զրույցի թեման կրկին դառնում է խոսքը, ավելի ճիշտ խոսքի կշիռը:

– Ո՞վ չի հասկանում, որ փետրվարի 20-ին չենք արթնանալու եւ հզոր ու հարուստ երկիր չենք տեսնելու: Ոչ ոք չունի այդ մոգական փայտիկը, որ առատության եղջյուրներից մանանա թափի, որ գործատեղեր բացվեն անմիջապես, որ թոշակները բազմապատկվեն... Ոչ ոքի համար գաղտնիք չէ, որ կլաններ կան, այս կլանները հզոր ուժ ունեն եւ նրանք դեռեւս շարունակվելու են: Բայց արձանագրենք նաեւ, որ անցած տարիներին երկիրը նաեւ նկատելի տնտեսական աճ է ունեցել (տոկոսներն ինձ համար կարեւոր չեն): Այսինքն գործ է արվել, չէ՞:

– Սա երկիրը շենացնելու, հարուստ երկիր ունենալու համար բավակա՞ն է:

– Չէ: Ինձ համար առավել կարեւոր է, որ կարողանանք մեր մեջ կուտակված մաղձը թափել, իրար դեմ պայթելու ավանդույթ դարձող սովորությունից հրաժարվել: Սա շատ կարեւոր է: Բայց առավել անհրաժեշտ է մեր անցած տարիների երկու անչափ կարեւոր բացթողումները շտկելը: Առաջինը գյուղի հարցն է: Գյուղին անհրաժեշտ ուշադրություն չի դարձվել: Եվ, երկրորդը, գուցե եւ առաջինը՝ մեր ազգային մշակույթի նկատմամբ երկրորդական կամ գուցե չորրորդական վերաբերմունք է մշակվել: Մեր ոգին ենք կորցրել: Ժողովուրդը, այո, կարող է սոված ապրել 10 տարի, 20 տարի, մեկ դար, բայց առանց հավատի մեկ օր էլ չի ապրի: Ազգային ոգու գերակայության անտեսումը մինչեւ էլ փակուղի է տանում: Անկեղծ ասած, ինձ համար հաճելի չէր, որ Պուտինի հուշամեդալ ստանալու ժամանակ մեր երկրի նախագահն ասաց, որ ինքը դաստիարակվել է ռուսական մշակույթի ազդեցությամբ եւ հարում է ռուսական մշակույթի արժեքներին, վերջում ավելացնելով, իհարկե նաեւ ազգայինը:

– Ամեն դեպքում, Դուք ընտրելու՞ եք թեկնածուներից մեկին:

– Անշուշտ: Բայց ես չեմ ուզում ոչ մեկին հորդորել, ոչ մեկին պարտադրել նախընտրելի թեկնածուին: Թող ամեն ոք ընտրի իր խղճի մտոք: Մենք արդեն սպառել ենք սխալվելու մեր բաժնեմասը: Պետք է ճիշտ ընտրություն կատարենք: Մեր այս ընտրությունները սոսկ մեզ համար չեն, մեր զավակների համար են: Հենց այս մտահոգությունը մեզ պետք է առաջնորդի ընտրությունների ժամանակ:

Լեւոն Անանյանն իր գրքերում, հրապարակախոսական հոդվածներում, ելույթներում միշտ էլ հետապնդել է մարդկային բարոյականության բարձրագույն արժեքների պաշտպանությունը: Այդպես է եղել աշխատանքում:

Իհարկե, մի քանի օր անց նա էլ, Հայաստանի Հանրապետության բոլոր քաղաքացիների նման կմտնի քվեախցիկ: Բայց նա իր ընտրությունն արդեն կատարել է:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

Իրավունքի վերաիմաստավորումն ըստ աստվածաշնչյան ակունքների

Երկրային կյանքի չափագրված նորմեր, սահմաններ՝ իրավականի եւ բարոյականի, որով կարգավորում եւ ընթանում է մեր կյանքը: Մարդու իրավունքների բնական «շրջապտույտը» (խոսքի, ազատության, աշխատանքի, սեփականության, անձնականության), ըստ նախասկզբնական ակունքների, լուրջ քննության է ենթարկված Ռաֆայել Պապայանի նորընծա «Արդի իրավունքի քրիստոնեական ակունքները» ստվարածավալ աշխատության մեջ: Վստահաբար՝ բազմամյա մանրակրկիտ ուսումնասիրությունների, ջանադիր աշխատանքի, խորը հետազոտությունների արդյունքում է ծնվել այս աշխատությունը, որում օգտագործված է շուրջ 300 անուն գիտական, փիլիսոփայական, բանասիրական, աստվածաբանական ուսումնասիրություններ:

Գիրքը լույս է տեսել լիոնցի ազգային բարերար տեր եւ տիկին Մերժ եւ Անի Մանուկյանների մեկենասությամբ, փիլիսոփայական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Կարլեն Միրումյանի, աստվածաբանության դոկտոր Եզնիկ եպս. Պետրոսյանի գրախոսությամբ. հրատարակվել է Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնում:

Աշխատությունը բացվում է Ամենայն հայոց հայրապետի օրհնության գրով, գրքի խմբագիր Գագիկ Հարությունյանի արժեքավոր նախաբանով: Գրքում զետեղված է ռուսերեն հրատարակության նախաբանը՝ ռուս ուղղափառ եկեղեցու մոսկովյան պատրիարքարանի արտաքին կապերի նախագահ, Սմոլենսկի եւ Կալինինգրադի հարգարժան մետրոպոլիտ Կիրիլի հեղինակությամբ, ուր մասնավորապես ասված է. «Մենք ականատես ենք, թե ինչպես են մարդկանց գիտակցության մեջ ներմուծվում հոգեզուրկ «հումանիստական» ստանդարտներ, որոնք քայքայում են եվրոպական քաղաքակրթության հասարակական կեցության ավանդական եւ ծագումով քրիստոնեական հիմքերը: Դիտարկելով պետական իրավունքի հարցերը՝ հեղինակը ձգտում է գտնել դրանց աստվածաշնչյան արմատները, վերծանել դրանց քրիստոնեական ընկալումը, պատասխանել արծարծված հարցադրումներին, ելնելով Սուրբ մատյանից եւ քրիստոնեական ավանդույթից»:

Գրքի շնորհանդեսը կատարվեց 2 օր առաջ՝ Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի վեհարանում: Հանդիսությանը ներկա էին Ամենայն հայոց Գարեգին Բ կաթողիկոսը, հոգեւոր հայրեր, մտավորականներ:

Սահմանադրական դատարանի նախագահ, գրքի գիտական խմբագիր Գագիկ Հարությունյանը շնորհավորանքի եւ գնահատանքի խոսք հղեց հեղինակին՝ հյուրերին ներկայացնելով Ռաֆայել Պապայանի աշխատության նշանակությունն ու բուն էությունը, որ է՝ իրավունքի եւ իրավական նորմերն իբրեւ աշխարհաստեղծման օրերից սերվող իրողություններ: Հեղինակի դիտարկումների հիմքը Սուրբ գրքի ողջ նյութն է՝ աստվածաշնչյան պատգամների «կիրարկումը», իրականացումը կենսական տարածքներում: «Ուսումնասիրելով աստվածայինն ու մարդկայինը, երկնայինն ու երկրայինը սերտ փոխադարձ կապի մեջ, հեղինակը ցուցադրում է պետական իշխանությունն աստվածային տեսքի բերելու այն ուղիները, որոնք նախանշված են Աստվածաշնչում՝ ներկայացնելով երկնային արքայությունը որպես երկրային թագավորության, իսկ Աստծո իշխանությունը՝ որպես պետական իշխանության նախատիպեր»:

Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ գերաշնորհ Նավասարդ արք. Կճոյանը գիրքը գնահատեց իբրեւ հետեւողական եւ ջանադիր աշխատանքի արդյունք, իր ճանաչողական նշանակությամբ եւ հարցերի ընդհանրական քննությամբ՝ իբրեւ բարոյական չափանիշների հանրագիտարանային արժեք, որ ընթերցողին «կմոտեցնի իսկական քրիստոնյայի այն կերպարին, որ կյանքում իրականացնելն այնքան էլ դյուրին չէ»:

Նմանաբնույթ գնահատանքի արժանացավ Ռ. Պապայանի աշխատանքը Մայր աթոռի դիվանապետ Արշակ վրդ. Խաչատրյանի եւ ակադեմիկոս Վլադիմիր Բարխուդարյանի կողմից:

Ռաֆայել Պապայանը, որ ակնհայտորեն զգացված էր վեհարանում իր հասցեին հնչած խոսքերից, գոհունակությու-

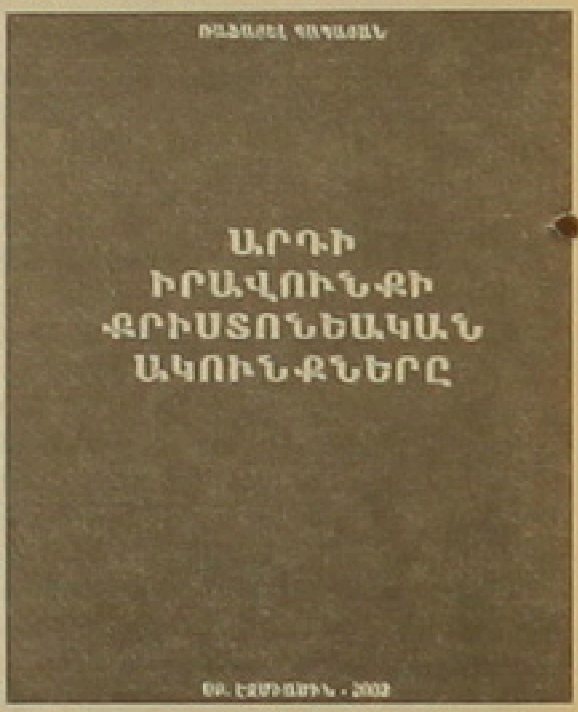

նը հայտնելով, նկատեց, որ եկեղեցու եւ պետական մարմինների միջեւ փոխըմբռնման նոր եզրեր կուրվագծվեն այս գրքի միջոցով: «Թեեւ բոլորը, անկախ նրանից՝ քրիստոնյա են, թե՝ ոչ, Աստվածաշունչը համարում են ամենաիմաստուն գիրքը, բայց, կարծես, չեն շտապում օգտվել իմաստնության այս շտեմարանից»: Մինչդեռ աշխարհի գաղտնիքների բանալին սուրբգրային իմաստնությունների մեջ է թաքնված, անհրաժեշտ է պեղել, գտնել, ինչը որ փորձել է կատարել Ռ. Պապայանը՝ քննելով մարդ-Աստված, մարդ-մարդ երկու հարթությունների միջեւ փոխադարձ հարաբերություններն ու կապերը:

«Սահմանադրական դատարանում եւ Հայաստանյայց սուրբ առաքելական եկեղեցու գործունեության դաշտից ներս» Ռ. Պապայանի կատարած ծառայական վաստակը բարձր գնահատեց եւ օրհնանքի խոսք ասաց Ամենայն հայոց հայրապետը: «Քրիստոնեական արժեքներով ապրող, քրիստոնեական արժեքները կյանքի կոչող հավատացյալի մտքի եւ հոգու արդյունքը» հանդիսացող աշխատության եւ ընդհանրապես կատարած ողջ գործունեության համար Մայր աթոռի գերագույն հոգեւոր խորհրդի անդամ, Սահմանադրական խորհրդի անդամ Ռ. Պապայանը պարգեւատրվեց Սբ. Ներսես Շնորհալու շքանշանով: Երեկոյի անակնկալը Պապայան ընտանիքին կաթողիկոսի կողմից Ռ. Պապայանի կնոջը՝ տիկին Արփիին, նույն շքանշանի փոքր տեսակով պարգեւատրելու արարողությունն էր, որովհետեւ, ինչպես նկատեց վեհափառը, «ամեն տղամարդու ետեւում կա թաքնված մի ուժ, եւ այդ ուժը եւս այդ պարգեւից պիտի բաժին ունենա»:

Հանդիսության ընթացքում հնչեցին Գեղարդավանքի երգչախմբի շնորհալի սաների կատարումները:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հանուն արդարության եւ ճշմարտության

Ամերիկայի արեւմտյան շրջանի Հայ դատի կոմիտեն հանուն արդարության եւ ճշմարտության վերականգնման ակցիա է կազմակերպել՝ Լոս Անջելեսի Սիմոն Ուիզենթալ կենտրոնի «Հանդուրժողականության թանգարանից» պահանջելով այլ ցուցանմուշների շարքում ընդգրկել նաեւ Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ նյութեր:

Ըստ հիշյալ կոմիտեից էլ. փոստով ստացված հաղորդագրության, հարցը հրատապ այժմեականություն է ստացել, երբ իր գոյության տասնամյակը նշել պատրաստվող թանգարանի մասին փետրվարի 3-ին «Լոս Անջելես թայմս» թերթում տպագրվել է թերթի անձնակազմի անդամներից Քրիստոֆեր Ռեյնոլդսի հոդվածը, որտեղ իր պարտականությունների մեջ թերացած լինելու համար մեղադրական խոսքեր են հնչել թանգարանի հասցեին:

«Այդ Ցեղասպանությունը բացակայում է թանգարանից, որովհետեւ, ինչպես ոմանք են պնդում, գոյություն ունի քաղաքական դաշինք հրեա եւ թուրք կառավարությունների միջեւ, որի նախորդներն իրագործել են այդ ցեղասպանությունը», գրել է հեղինակը:

«Անհեթեթ է 20-րդ դարի մասին խոսել եւ չնշել Հայոց ցեղասպանությունը: Դա նման է Ամերիկայի պատմությունը դասավանդելուն, առանց անդրադառնալու քաղաքացիական պատերազմից առաջ տեղի ունեցած իրադարձություններին», այս առթիվ նշել է արեւմտյան շրջանի Հայ դատի կառավարական հարաբերությունների տնօրեն Արտաշես Քացախյանը:

Հ. Ծ.

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ

Սուրբ պատարագ եւ մեծարանք Վարդանանց զորավարաց

Ամերիկայի Հայաստանյայց եկեղեցու Արեւելյան թեմի հովանավորությամբ փետրվարի 27-ին նախատեսվում է Նյու Յորքի Սբ. Վարդան հայկական եկեղեցում մեծ շուքով նշել Վարդանանց տոնը: Սուրբ պատարագը մատուցելու է հայր Սիմեոն Օդաբաշյանը: Մասնակցելու են միջին ատլանտյան շրջանի Վարդանի ասպետներն ու դուստրերը: Հոգեւոր երաժշտությունը հնչելու է մաեստրո Խորեն Մեյխանեջյանի ղեկավարությամբ:

Միջոցառումը, ըստ էլ. փոստով ստացված հաղորդագրության, շարունակվելու է երեկոյան ժամը 7:30-ին, թեմական համալիրի Հայկ եւ Ալիս Գալուստյան դահլիճում, որտեղ խոսք է առնելու այդ առթիվ հատուկ հրավիրված դոկտ. Վարդան Աբդոն: Նյու Ջերսիի Սեթոն Հոլ համալսարանի մաթեմատիկայի պրոֆեսորը ճանաչված է Ամերիկայի հայ հասարակությանը հատկապես որպես վարողը տեղական հայկական ռադիոժամի, որն այս օրերին տոնում է իր գոյության 25-ամյակը:

Երեկոն նշանավորվելու է նաեւ Սուրբ Վարդան մայր տաճարին կից գործող «Շուշի» հայկական պարի համույթի (գեղարվեստական ղեկավար՝ Սեդա Քանթարջյան) ելույթով: Արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամյանի հովանավորության ներքո գործող միջոցառումը կազմակերպող հանձնախումբը, հայր Մարտիրոս Ջեւյանի ղեկավարությամբ, ամեն ինչ բծախնդրորեն մշակել է, որ հավուր պատշաճի անցնի ձեռնարկը:

Հ. Ծ.

Մարզական

«Արաքսն» ու «Կիլիկիան» լավագույնն են

Արարատում ավարտվեց ազատամարտիկ Արշակ Յովհաննիսյանի հուշամրցաշարի նախնական փուլը: Առաջին ենթախմբում բոլորին գերազանցեց երեւանի «Կիլիկիան»: 3-րդ տուրում «Կիլիկիայի» ֆուտբոլիստները 1-0 հաշվով պարտության մատնեցին «Միկային» եւ 7 միավորով դարձան ենթախմբի հաղթող: 2-րդ տեղը 4 միավորով զբաղեցրեց «Միկան»: Անհասկանալի է «Փյունիկի» ղեկավարության վերաբերմունքը մրցաշարի նկատմամբ: Առաջին երկու հանդիպումները «Կիլիկիայի» եւ «Միկայի» հետ ավարտելով միեւնույն 1-1 հաշվով, «Փյունիկը» «Դինամոյի» հետ հանդիպմանը չներկայացավ՝ մեկնելով Ծաղկաձոր ուսումնամարզական հավաքի:

Երկրորդ ենթախմբում հաջողությունն ուղեկցեց «Արաքսին», որը «Արցախի» հետ ոչ-ոքի (1-1) խաղալուց հետո հաղթեց «Շիրակին» (2-0): Վերջինս գրավեց 2-րդ տեղը՝ պարտության մատնելով «Արցախին» (3-2): Այսօր կիսաեզրափակիչ հանդիպումներում կմրցեն «Կիլիկիան» ու «Շիրակը», «Արաքսն» ու «Միկան»: Փետրվարի 14-ին կիսաեզրափակիչում անհաջողության մատնված թիմերը կվիճարկեն մրցանակային 3-րդ տեղը, իսկ հաջորդ օրը կկայանա եզրափակիչը:

Դրաժիլան բարելավեց իր ցուցանիշը

Նյու Յորքի թեթեւաթլետիկական մանեժում անցկացված միջազգային մրցումներին մասնակցեցին մարզաձեւի աշխարհի ձմեռային առաջնությանը նախապատրաստվող մի շարք ուժեղագույն մարզիկներ: Ձողացատկի մրցումներում ամերիկուհի Ջեյսի Դրաժիլան 1 սմ-ով բարելավեց մարզասրահների ԱՄՆ-ի ռեկորդը, որը պատկանում էր իրեն (4 մ 71 սմ): Նա փորձեց գրոհել նաեւ վերջերս ռուսաստանցի Սվետլանա Ֆեոֆանովայի սահմանած աշխարհի ռեկորդը (4 մ 76 սմ), սակայն ապարդյուն:

60 մ արգելավազքում ԱՄՆ-ի նոր ռեկորդ սահմանեց 2 օլիմպիադաների չեմպիոնուհի 36-ամյա Գեյլ Դիվերսը (7,78 վրկ): Իսկ ահա նույն մրցատարածության տղամարդկանց մրցումներում 100 մ վազքի աշխարհի նախկին ռեկորդակիր, օլիմպիական չեմպիոն Մորիս Գրինն անհաջողության մատնվեց: Նա 6,57 վրկ արդյունքով գրավեց միայն 3-րդ տեղը՝ իրենից առաջ թողնելով Տերենս Տրամելին (6,51 վրկ) եւ Ջաստին Գետլինին (6,54 վրկ):

Մարիո Լեմյեի նվաճումը

«Պիտսբուրգի» հանրահայտ ավագ Մարիո Լեմյեն հոկեյի ազգային լիգայի առաջնության հերթական տուրում «Բոստոնի» հետ խաղում 1000-րդ գոլային փոխանցումը կատարեց եւ դարձավ պատմության մեջ նման ցուցանիշի հասած 10-րդ հոկեյիստը: Լեմյեն գլխավորում է առաջնության ամենաարդյունավետ հոկեյիստների ցանկը: Նրա օգտին գրանցված է 73 (20+53) միավոր: Ռուս լեգեոներ Ալեքսեյ Կովալյովը ցուցակում 4-րդն է՝ 64 (27+37) միավոր:

Դժբախտ պատահար խաղի ժամանակ

Պարագվայցի մրցավար Խոսե Ռոդասը «Գուարանի» եւ «Օլիմպիա» թիմերի ընկերական մրցախաղի 55-րդ րոպեին սրտի նոպայից հանկարծամահ է եղել խաղադաշտում: Ռոդասն անցյալ տարի սրտի տագնապով դադարեցրել էր պաշտոնական խաղերի սպասարկումը, սակայն վարում էր սիրողական թիմերի հանդիպումներ:

11.02.03-օր 30

Ալֆրեդի սենյակում

Ոմանք էլ Ալֆրեդի սենյակի բնակիչները փորձում են թաքցնել ձանձրույթը, այնուամենայնիվ, նկատելի է, որ արդեն դժվարությամբ են դիմանում միօրինակությանը: Չնայած դրան, նրանք հնարում են որեւէ զբաղմունք: Երբ մասնակիցներն էլ քաջ գիտակցում են, որ ցանկացած անզգուշության դեպքում կարող են հայտնվել խաղից դուրս: Ինչպես ճիշտ նկատեց Արմանը խաղից դուրս գալուց առաջ, մասնակիցները ջանում են ամեն կերպ շահել հեռուստադիտողների համակրանքը:

Ոմանց դա հաջողվեց, ոմանց՝ ոչ: Համենայն դեպս, այդ մասին են խոսում բազմաթիվ հեռախոսազանգերը:

Թե ո՞վ կդառնա խաղի հաղթողը, պարզ կլինի միայն մասնակիցների քվեարկության արդյունքում: Այսինքն՝ արդեն դուրս եկած մասնակիցները փետրվարի 12-ին կայցելեն Ալֆրեդի սենյակ, կանցկացնեն այնտեղ մեկ օր եւ կկայացնեն ամենակարեւոր որոշումը:

Պրն. Ալֆրեդը մասնակիցների հետ զրույցում նշեց այն թվերը, որոնք ստացվել են հեռուստադիտողների զանգերի արդյունքում: Ի տարբերություն նախորդ օրվա, հեռուստադիտողների մեծամասնությունը քվեարկել էր Ալեքսի օգտին, ձայների քանակով երկրորդ տեղում էր Վաչեն: Լիլիթին տրվեց 5 րոպե իրերը հավաքելու համար: Փաստորեն, եզրափակիչ փուլ դուրս եկան Ալեքսն ու Վաչեն: Նրանց պրն. Ալֆրեդը ենթարկեց եւս մեկ փորձության: Հանձնարարվեց մեկ ժամվա ընթացքում չլռել 3 րոպեից ավելի, հակառակ դեպքում մասնակիցը դուրս կգա խաղից: Երկու մասնակիցներն էլ հաջողությամբ անցան փորձությունը: Մեկ ժամ անընդմեջ խոսելուց հետո նրանք բավականին երկար ժամանակ լուռ էին:

Լիլիթը խաղից դուրս տված հարցազրույցում նշեց, որ հատկապես ծանր էր տանում պրն. Ալֆրեդի փորձությունները: Ալեքսին ու Վաչեին ցանկացավ համբերություն, քանի որ նրանք երկուսն էլ սպառել են իրենց:

ASSOCIATION OF ENGLISH LANGUAGE TEACHERS OF ARMENIA

are pleased to announce the recruitment of candidates to participate in the

AELTA

TOGETHER WITH

U.S. EMBASSY
PUBLIC AFFAIRS
SECTION

1ST CAUCASUS ENGLISH LANGUAGE TEACHERS' INTERNATIONAL CONFERENCE

"SHARING ACROSS BORDERS"

April 25-27, 2003, Tbilisi, Georgia

The goal of the conference is to bring together English language teachers from Armenia, Azerbaijan and Georgia to discuss the major issues in English language teaching today, to gain new knowledge about innovations, methodology, textbooks, etc., and to share experiences. A group of 20-40 Armenian teachers will be selected to participate in the conference. A bus will be arranged to take the group to and from Tbilisi.

Eligibility: Applicants should be English language teachers, instructors, professors, or curriculum developers. The working language of the conference is English.

DEADLINE FOR SUBMISSION OF APPLICATIONS IS THURSDAY, FEBRUARY 20, 2003.

Application forms are available at AELTA.

For program details and funding specifics please contact AELTA Office. Address: 3 Baghramian Ave., Floor 2, Yerevan; Phone: (374-1) 563-812; *Fax:* (374-1) 529-678; *E-mail:* aelta@freenet.am.

Advanced ENGINEERING

Advanced Engineering Associates International

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Advanced Engineering Associates International» կազմակերպությունը (AEAI), ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության կողմից ֆինանսավորվող էներգաարդյունավետության, սպառման ոլորտի կառավարման - վերականգնվող էներգիայի աղբյուրների զարգացման ծրագրի շրջանակներում իրականացնում է փորձնական ծրագրեր ջեռուցման համակարգերի - էներգախնայողության բարելավման, ինչպես նաեւ վերականգնվող էներգիայի զարգացման ոլորտներում:

Բոլոր հետաքրքրված մասնավոր էներգետիկ ծառայություններ մատուցող եւ շինարարական բոլոր չափազանց ձեռնարկությունները, որոնք ունեն էներգետիկ համակարգերի տեղադրման փորձ, կարող են դիմել հետաքրքրվածության արտահայտման նամակով՝ իրենց ձեռնարկության մասին տեղեկություններով (աշխատանքային փորձը, իրականացված ծրագրերի թիվը եւ ընդհանուր նկարագրությունը, կազմակերպության քնութագրությունը): Նամակները պետք է ներկայացնել AEAI կազմակերպություն՝ Երեւան, Սարյան 26 հասցեով, մինչեւ ս.թ. փետրվարի 21-ը: Տեղեկությունների համար զանգահարել 58-56-86:

529353

անվճար

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Վաճառվում են** մեքենայի դինամիկներ, SONY XS-GT 6934, 230 WATT: Գինը՝ 53 դոլար: Հեռ.՝ (09)423833:
- **Կգնեմ** 1 կամ 2 սեն. բնակարան առանց միջնորդի՝ 7000 դոլարի սահմանում, կգնեմ AUDI-80-B4 մեքենայի ավտոպահեստամասեր, հեռ. 722 168, 734 123:
- **Առաջարկում ենք** վերջին զանգի հումորային երաժշտական սցենար: Հեռ.՝ 360350:
- **Վաճառվում է** 1994 թ. արտադրության «Գազ 31029» մակնիշի ավտոմեքենա, մոխրագույն, բնական գազով: Հեռ.՝ 561080 (աշխ.), 553232 (տուն):
- **Վաճառվում է** մեքենայի հեղուկ գազի սարքավորում՝ իր բոլոր պարագաներով: Գինը՝ 80 դոլար: Հեռ.՝ 531439:
- **Վաճառվում է** SIEMENS C 35 բջջային հեռախոս իզի քարտով: Գինը՝ 220 դոլար: Հեռ.՝ 399124:
- Երեւանի մանկական պետական ֆիլհարմոնիայի պարային ակումբում կազմակերպվում է ընդունելություն: Կարող են դիմել բոլոր ցանկացողները: Հեռ.՝ 634613:
- TAXI SERVIS Վրեժ, Լեւոն, 1 կմ 80 դրամ, 10-րդ պատվերն անվճար: Հեռ.՝ 561080, 562487:
- Ռուսաց լեզվի եւ գրականության դասընթացներ աշակերտների, դիմորդների եւ արտասահմանցիների համար, բանավոր խոսքի զարգացում: Պարապմունքներն անհատական են: Հեռ.՝ 645626:
- **Վաճառվում է** երկաթյա դուռ՝ 20x80 սմ: Հեռ.՝ 248780, Գայանե:
- **Վաճառվում է** գրասեղան իր աթոռով, «գորկա», օվալաձեւ սեղան վեց աթոռով, սպիտակեղենի պահարան, լրագրասեղան, ննջասենյակի կահույք, խոհ. ճաշասենյակի կահույք: Հեռ.՝ 399124:
- **Վաճառվում է** 1995 թ. արտադրության AUDI-A8 ավտոմեքենա, գույնը՝ մուգ կանաչ, վազքը՝ 80.000 կմ: Գինը՝ 20.000 դոլար: Հեռ.՝ 610380, 622337:
- **Վաճառվում է** 3-րդ մասում եւ Ենգավիթում 2 սենյականոց բնակարաններ: Հեռ.՝ 460929 (ժ. 21:00-23:00)
- **Վաճառվում է** «Радуга 116» դեցիմետրային հեռուստացույց: Հեռ.՝ 220380:
- **Կատարում եմ** համակարգչային բազմաբնույթ ծառայություններ (տեքստերի մուտքագրում, ինտերնետ ցանցի հետ կապված աշխատանքներ եւ այլն): Հեռ.՝ 557470:
- **Վաճառվում է** YAMAHA-730 սինթեզատոր, գերազանց վիճակում: Գինը՝ 600 դոլար: Հեռ.՝ 408146:
- **Վաճառվում է** սեփական տուն. Գաջեգործների 2 փողոց, տուն 8, 130/90 քմ, մշտական ջուր եւ գազ: Վաճառվում է կահույքով: Հեռ.՝ 457869:
- **Վաճառվում է** «Էրեբունի» գորգ՝ 2x4, PHILIPS տեսամագնիտոֆոն: Հեռ.՝ 645009:
- **Վաճառվում է** PHILIPS էլեկտրաածելի, նոր, փաթեթավորված: Հեռ.՝ 480034:
- **Թարգմանում եմ** հայերենից ֆրանսերեն եւ հակառակը: Հեռ.՝ 36-75-43, Զորակ:
- **Կպարապեմ** «C++» ծրագրավորման լեզու սկսնակների հետ: Գինը՝ ամսական 40 ԱՄՆ դոլար: Հեռ.՝ 25-12-74 (բն.), (09)479129, Արարատ:
- **Վաճառվում է** BMW 728՝ որպես պահեստամասեր: Հեռ.՝ 441004:
- **Վաճառվում է** կոնցերտային Պետրով կոմպակտ չափի, գերազանց վիճակի եւ որակի: Հեռ.՝ 538575 (9:00-17:00):
- **Վաճառվում է** 2 հատ պլաստիկատ: Հեռ.՝ 544216:
- Կգնեմ Զեյթունում 2 սենյականոց բնակարան: Հեռ.՝ 282867:
- **Վաճառվում է** «Ռոնիշ» դաշնամուր երկու ոտնակով: Գինը՝ 700 դոլար: Հեռ.՝ 267211:
- **Կպարապեմ** գերմաներեն եւ անգլերեն մատչելի գներով: Կատարում եմ նաեւ թարգմանություններ: Հեռ.՝ 626179:
- **Վաճառվում է** 2 պատուհան ապակիներով եւ հին ճաշասեղան: Հեռ.՝ 544216:

Կորել է

Հրազդանի պետռեգիստրում գրանցված «Հրազդանի ուղեւորատար ավտոտրանսպորտային պետական փակ բաժնետիրական ընկերության կլոր կնիքը:

Համարել անվավեր:

Հայտարարություն

Միջազգային իրավունքի հայկական ընկերակցության իրավաբանական գրասենյակն իրավաբանական խորհրդատվություն է տրամադրում ֆիզիկական անձանց եւ կազմակերպություններին, որոնք ցանկանում են իրենց իրավունքների պաշտպանության համար դիմել Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարան:

Խորհրդատվությունն անվճար է:

Հասցեն՝ Երեւան, Եզնիկ Կողբացու 42: Հեռ.՝ 53-14-51, 58-81-73:

Armenian products EXPO

Ձեռնարկությունների ղեկավարների ուշադրությանը

LOGOS EXPO կենտրոնը տեղեկացնում է Ձեզ Ազգային Ցուցահանդեսային Կենտրոնի բացման մասին, որի տարածքում իր աշխատանքն է սկսում

Armenian products EXPO

առեւտրա-արդյունաբերական ցուցահանդես

Ցուցատարավարների վերապահման և բոլոր լրացուցիչ հարցերով դիմել հետևյալ հասցեով՝
ք. Երևան, Արովյան 16, Հեռ./Ֆաքս. 56 4218, 56 6367
E-mail: expo@expo.am Web: www.expo.am

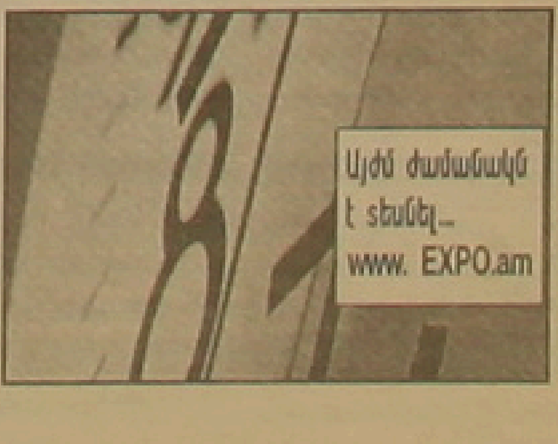

«ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ» ԲԲԸ

www.agrobank.am www.agrobank.am www.agrobank.am www.agrobank.am www.agrobank.am www.agrobank.am

Փոխանցում AGRO - UKRAINE համակարգով

Դրամական փոխանցումներն այս համակարգով իրականացվում են "Государственный ощадный банк Украины» ԲԲԸ-ի եւ «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ-ի մասնաճյուղերի միջոցով՝ ԱՄՆ դոլարով, հաճախորդների անձնագրային տվյալների հիման վրա, առանց բանկային հաշիվ բացելու: Համակարգում ընդգրկված են փոխանցումների իրականացման եւ վճարման ավելի քան 385 կետեր Ուկրաինայում եւ «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ բոլոր մասնաճյուղերը հանրապետության ամբողջ տարածքում՝ 35 մասնաճյուղ: Գումարը հասցեատիրոջը հասնում է առավելագույնը 3 բանկային օրվա ընթացքում՝ ինչպես Հայաստանից Ուկրաինա, այնպես էլ հակառակ ուղղությամբ: Դրամական փոխանցումների այս լայն ցանցը հնարավորություն է ընձեռում գումարները հասցեատիրոջը փոխանցել վճարելով ընդամենը 2%: Միջնորդավճարը գանձվում է եւ փոխանցողից՝ փոխանցվող գումարի 1.0%-ի չափով, եւ ստացողից՝ ստացվող գումարի 1.0%-ի չափով:

ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ ԲԲԸ 5000 ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ ԵՒ ԱՎԵԼԻ ԿԱՆԽԻԿ ՄՈՒՏՔԱԳՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՒՄ Է ԱՆՎՃԱՐ

❖ Աննախադեպ առաջարկ

Դրամական փոխանցումներ իրականացնող հաճախորդներին առավել բարենպաստ պայմաններ առաջարկելու նպատակով 2002թ. հուլիսի 01-ից «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ ոչ միայն բազմակի իջեցրել է դրամական փոխանցումներից գանձվող միջնորդավճարները, այլ նաեւ ներդրել է փոխանցումներն իրականացնելու անվճար տարբերակ, որի էությունը կայանում է նրանում, որ բոլոր ֆիզիկական կամ իրավաբանական այն անձինք, ովքեր «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ միջոցով կփոխանցեն 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումար, փոխանցումը կիրականացնեն անվճար: Պետք է նշել, որ վերը նշվածը վերաբերում է միայն կանխիկ մուտքագրված 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումարների փոխանցմանը:

AGRO-UNISTREAM EXPRESS

«Հայագրոբանկի» մասնաճյուղերում իրականացվող դրամական փոխանցումներին ավելացել է եւս մեկը՝ AGRO-UNISTREAM EXPRESS համակարգը: Այս համակարգով կարելի է փոխանցումներ իրականացնել ՌԴ մայրաքաղաքից Հայաստանի ցանկացած շրջան, բացառությամբ Երեւանի: Փոխանցումներն իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով, առանց հատուկ հաշիվ բացելու: Նշված համակարգով փոխանցումներ կարելի է իրականացնել «Հայագրոբանկի» բոլոր մասնաճյուղերից, բացառությամբ Երեւան քաղաքի մասնաճյուղերի: Փոխանցման համար (անկախ գումարի չափից) վճարվում է գումարի 1 տոկոսը:

AGRO-AR-EXPRESS

Դրամական փոխանցումների այս համակարգի առավելությունն այն է, ծրագրի մեջ ներգրաված են «Հայագրոբանկի», «ԱՌԷԿՍԻՄԲԱՆԿԻ» եւ ռուսաստանյան «ԻՄՊԵԿՍԲԱՆԿԻ» բազմաթիվ մասնաճյուղեր ու բաժանմունքներ (Հաճախորդների սպասարկման մոտ 100 կետ), ինչը հնարավորություն է տալիս դրամական փոխանցումներ իրականացնել Ռուսաստանի ցանկացած քաղաքից Հայաստանի ամենահեռավոր շրջաններ: Փոխանցումները կատարվում են ԱՄՆ դոլարով, անձնագրային տվյալների հիման վրա, առանց հատուկ հաշիվ բացելու: Անխափան գործող լայնածավալ ցանցը հնարավորություն է ընձեռում AGRO-AR-EXPRESS դրամական փոխանցումների ծրագրում ընդգրկված մասնաճյուղերի ու բաժանմունքների միջոցով Հայաստանից Ռուսաստան եւ հակառակ ուղղությամբ փոխանցումներ կատարել ցածր գներով:
AGRO-AR-EXPRESS համակարգում ընդգրկված են «Հայագրոբանկի» բոլոր մասնաճյուղերը, բացառությամբ Երեւանի:

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿԸ	ՍԱԿԱԳՆԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅՔՆԵՐ	
AGRO-AR-EXPRESS ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐ	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
1 Փոխանցում ՌԴ-ՀՀ ուղղությամբ	-	1%
2 Փոխանցում ՀՀ-ՌԴ ուղղությամբ	-	0,75%

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ վաճառում է իր սեփականությունը հանդիսացող հետեւյալ անշարժ գույքը

Հ/Հ	Գրանցման հասցե (վայրը)
1	ք.Երեւան, Քանաքեռ,1 նրբ. 35 տուն II հարկանի առանձնատուն 140 քմ մակերեսով, 600 քմ հողամաս
2	ք.Երեւան Մ.Գորկու փող. 43 II հարկանի առանձնատուն 0.0253 հա հողամաս, 250 քմ մակերեսով
3	ք.Երեւան, Նուբարաշենի 2/1 (կից խանութ) 0.0206 հա հողամաս, 88.41 քմ մակերեսով
4	ք.Երեւան, գյուղ Հաղթանակ, խճուղի 7 ավտոձեռնարկություն
5	ք.Ջերմուկ, Առողջարան, 10 հարկանի, (կիսակառույց), 20200 քմ մակերեսով, 2 հա տարածքով
6	ք. Գավառ, «Սարք» ԲԲԸ մեխանիկական գործարան
7	ք. Ծաղկաձոր, մանկական ճամբար (կիսակառույց) 1900 քմ մակերեսով, 2 հա հողամասով
8.	Արագածոտնի մարզ, գյուղ Ցամաքասար վարելահող
9.	Արագածոտնի մարզ, գյուղ Արուճ, առանձնատուն
10.	Արագածոտնի մարզ, գյուղ Սուսեր, բնակելի տուն
11.	Ալավերդի, Սանահին, առանձնատուն
12.	ք. Հրազդան, առանձնատուն
13.	Գեղարքունիքի մարզ, գյուղ Ձորագյուղ, առանձնատուն
14.	Արմավիրի մարզ, Բաղրամյան ավան, բնակելի տուն
15.	ք. Դիլիջան, բնակելի տուն
16.	Արարատի մարզ, գյուղ Լուսառատ, բնակելի տուն
17.	Արարատի մարզ, գյուղ Ներքին Դվին, հողամաս
18.	Օգտագործված գյուղմեքենաներ

Առաջարկով շահագրգիռ անձինք եւ կազմակերպությունները կարող են դիմել Հայագրոբանկ ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա)

Հեռ. 53-86-72, 53-58-32

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ բոլոր մասնաճյուղերում տրամադրվում են ոսկու գրավադրմամբ վարկեր 15 րոպեի ընթացքում

AGRO-ALFA-EXPRESS

Մոսկվայից Հայաստան եւ հակառակ ուղղությամբ դրամական փոխանցումների այս համակարգն իրականացվում է ինչպես ռուսական ռուբլով, այնպես էլ ԱՄՆ դոլարով: Ձեզ բացառիկ հնարավորություն է տրվում Մոսկվայից Հայաստան փոխանցել դրամական միջոցներ՝ վճարելով միայն կանխիկի ստացման համար:
փոխանցումների սեղմ ժամկետների ապահովման համար օգտագործվում են հատուկ մշակված փոխանցումային բլանկների ձեւեր, որոնք դյուրացնում են փոխանցումների իրականացումը եւ երաշխավորում դրանց հուսալիությունը: AGRO-ALFA-EXPRESS համակարգի նախախափան գործունեությունը ապահովում են «Հայագրոբանկը» իր 36 մասնաճյուղերով եւ Ռուսաստանի «ԱԼՖԱԲԱՆԿԸ»՝ մոսկովյան 20 մասնաճյուղերով: Ընդ որում, AGRO-ALFA-EXPRESS դրամական փոխանցումներում մասնագիտացած «Տվերսկայա ինվեստորական բաժանմունքը» (103006, Տվերսկայա 16/2, հեռ.9375376) աշխատում է առանց հանգստյան օրերի:
AGRO-ALFA-EXPRESS դրամական փոխանցումներն իրականացնում են «Հայագրոբանկի» բոլոր մասնաճյուղերը:

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿԸ	ՍԱԿԱԳՆԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅՔՆԵՐ		
AGRO-ALFA-EXPRESS ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐ	ՀՀ դրամով	ՌԴ ռուբլով	ԱՄՆ դոլարով
1 Փոխանցում ՌԴ-ՀՀ ուղղությամբ	-	-	1%
2 Փոխանցում ՀՀ-ՌԴ ուղղությամբ	-	0,7%	0,3%

WESTERN UNION

«Հայագրոբանկում» իրականացվում է ռեզիդենտ եւ ոչ-ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար դրամական փոխանցումներ առանց բանկային հաշիվների բացման՝ Western Union դրամական փոխանցումների համակարգի կիրառմամբ: Այն թույլ է տալիս հաշված րոպեների ընթացքում աշխարհի ցանկացած ծայրից միջոցներ փոխանցել Հայաստանում գտնվող անձանց եւ հակառակը: Ներկայումս այս ծառայությունը մատուցվում է «Հայագրոբանկի» 35 մասնաճյուղերում:

2001 թ. հոկտեմբերի 3-ից ուժի մեջ են մտել Western Union վճարային համակարգով դրամական փոխանցումներից գանձվող նոր սակագներ (ԱՄՆ դոլարով)

Գումար	Սակագին
50.0 կամ պակաս	13.00
50.01-100.00	15.00
100.01-200.00	22.00
200.01-300.00	29.00
300.01-400.00	34.00
400.01-500.00	40.00
500.01-750.00	45.00
750.01-1,000.00	50.00
1,000.01-1,500.00	75.00
1,500.01-1,750.00	80.00
1,750.01-2,000.00	90.00
2,000.01-2,500.00	110.00
2,500.01-3,000.00	120.00

3,000.00 ԱՄՆ դոլարից բարձր գումարների ուղարկման համար յուրաքանչյուր 500 ԱՄՆ դոլարի համար գումարվում է 20 ԱՄՆ դոլար:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Պատվէր 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 11. 2. 2003 Գինը՝ 100 դրամ